

Stane Snoj: Blaženi ANTON MARTIN SLOMŠEK, Slovenska cerkev Marije Pomagaj v Buenos Airesu

STANE SNOJ
2003

Duhovno življenje

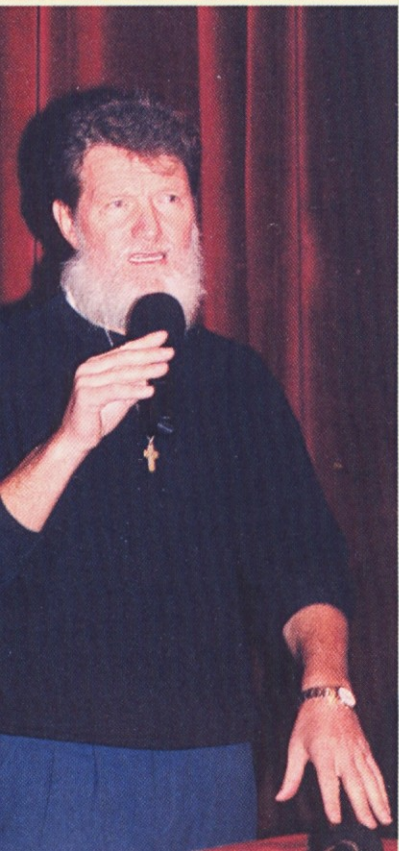
+++

8

SEPT.-OKT. 2003

Od zgoraj in od leve:

1. Naši učitelji, ki so bili letos v Sloveniji na seminarju, pri grobu škofa Slomška v mariborski stolnici.
2. Srebrnomašnik Janez Cukjati na poti v cerkev v šentgotardu pri Trojanah.
3. Za srebrnomašnikom stopa škof Alojz Uran.
4. Svatje na srebrni maši Janeza Cukjatija v rojstnem kraju njegovega očeta.
5. V nedeljo, 20. julija, je misijonar Pedro Opeka obiskal rojake v sanhuškem Našem domu.
6. Opeka govori o svojem delu na Madagaskarju.
7. Misijonar v Našem domu na dan prijatelja — s prijatelji.

(Foto: Lučka Oblak)

SLOMŠEK — človek za vse čase

ZORKO SIMČIČ

Pri Slomškovih proslavah smo dostikrat lahko slišali, da je Slomšek „človek, ki je v najbolj heroični stopnji v sebi izkristaliziral podobo Kristusa“.

Ko se ob razmišljanju o njem vedno jasneje prikazuje veličina njegove osebnosti, se zamislimo. Bog, ki naj bi nagnil srca in glave tistih, ki o razglasitvi za blaženega ali svetnika odločajo, se ne ozira na številčnost njegovega naroda, ampak na svetništvo kandidata in na moč duš, ki so prepričane o svetništvu rojaka. In kdove, ali se ne ozira predvsem na stovitnost „milega nasilja“ (kakor pravi neki goriški duhovnik), ko verniki Boga prosijo, da bi izkazal milost.

Slomšek je res svetniški človek. Dovolj, da mu večkrat prislujemo, pa se to otipljivo pokaže. In tudi mučenec je. Navajeni na zgodovinske prikaze, ki dostikrat slonijo na pretresljivih zunanjih dogodkih, imamo za mučenca tistega, ki je v hipu in navadno s prelitjem svoje krvi dal življenje za Boga. Vendar, kdo ne čuti, da so še druga pota k mučeništvu? Mirno lahko rečemo: Slomšek je vse življenje umiral za svojega Boga in za svoj narod. Ko nekje skoraj mimogrede pravi, da „dolga leta življenja niso človeka prava sreča, še manj pa mašniku let veliko število v zveličanje“, govori iz njega utrujenost, pa tudi prepričanje, da je treba goreti in izgoreti za druge.

Pred leti je angleški dramatik Robert Bolt napisal dramo o Tomažu Moru (Thomas More), angleškem mučencu in svetniku, in ji dal naslov „A man for all seasons“ - Človek za vse čase. Človek, ki je v vseh dobah aktualen, od katerega se lahko v vseh časih in kjerkoli učimo živeti. Svetnik je resda lahko bolj znan v eni dobi in v drugi manj, ponekod bolj kot drugod, a v resnici je aktualen vedno in povsod. To pravilo velja sicer za vse velike duhove, za vse umetnike „klasike“, a za svetnike še posebej.

Kaj bi nam danes in tukaj, pa drugim Slovencem, kjerkoli že živijo, lahko povedal Slomšek, ta naš „človek za vse čase“?

Ko ga bomo prebirali, se nam sicer ne bo zdelo, da odkrivamo Ameriko, čutili pa bomo, da se nam spet prikazujejo stari, kdaj že skoraj pozabljeni kontinenti. Mar ni Slomšek celo za slovenskega kristjana dostikrat še vedno „veliki neznanec“?

I.

Slomšek - videc. Prerok. Pa najsi gleda prihodnost slovenstva ali pa cilje, proti katerim drvi Evro-

pa. Videc tudi, kar se življenja Cerkve tiče. Pomislimo samo, koliko se danes govori o ekumenizmu, o zedinjenju z vzhodno Cerkvijo. Že pred sto petdesetimi leti je Slomšek gledal v to smer. Papež Janez Pavel II. je pred leti razglasil sveta brata Cirila in Metoda za sozavetnika Evrope (poleg svetega Benedikta). Kje bi si Slomšek pred sto petdesetimi leti mislil, da bo to sploh mogoče, ko je ustanavljal Bratovščino sv. Cirila in Metoda, pa tudi kasneje, ko je ta imela že lepo število članov, in to tudi med Slovaki, celo med Nemci in Madžari! Pri delu za cerkveno edinost je bil Slomšek pač predhodnik Leona XIII., Pija XI. in Janeza Pavla II.

Slomšek - borec za enakopravnost narodov. Veliki demokrat. Prav zato, ker je živel iz sebe, iz svojega. Tudi iz svojega naroda. Sam Bog ve, kolikokrat mu je bila ponujena možnost, da bi pobegnil - bi dejali danes - „iz ozkega slovenskega geta“ v veliki „široki svet“, v središče Avstrije, takrat najmočnejše evropske države! Dovolj bi bilo, da bi se - avstrijski patriot, kot je bil - samo priličil nemškemu okolju Dunaja, pa mu ne bi ušla tudi visoka odlikovanja. Toda on je vedel: samo kdor iz svojega raste, dozori in obrodi sad. Samo kdor je sebi in svojim koreninam zvest, je zmožen spoštovati in ljubiti tudi tuje. Ves njegov nauk, pa naj govori o zvestobi veri ali narodu, izhaja iz prepričanja, da je opravičevanje bega iz svojega z etiketo „širine“, „ljubezni do celotnega človeštva“ izgovor, včasih pa tudi povsem preprosta - laž.

Naši učitelji - pa tudi zgodovinarji - so nam ustvarili podobo Slomška kot blagega, konservativnega človeka, včasih kar otroškovrtnarsko dobričino, ki je pač, kakor je nekdo dejal, „Blažete in Nežice ves čas samo po glavi božal“. Ko pa se Slomšku približaš, se odkrije vse kaj drugega.

Blag in vendar strog. Previden in vendar pogumen. Samozavesten. Danes, v časih, ki jih imenujemo demokratične, se seveda v marsikaj težko vživimo in zato marsičesa ne razumemo. Danes, ko se vsakdo upira vsakemu, danes - če preidemo samo na versko področje - ko se celo duhovniki javno upirajo papežu, ali - če ostanemo pri nas doma - ko je postalo, kakor piše eden naših mislecev, „odklanjati Cerkev kot institucijo za sodobnega slovenskega intelektualca tako rekoč obvezno“, danes, ko se mladeniči, ki se imajo za oporečniške filozofe, ne ustrašijo v reviji, ki se ukvarja z religioznimi vprašanji, napisati, da je

„Vsak dan molíte rožni venec“

Rožni venec v življenju Janeza Pavla II.

Sveti oče Janez Pavel II. s svojimi pogumnimi odločitvami vedno znova preseneča Cerkev in svet. Takšno presenečenje je bilo tudi tisto sredo, 16. oktobra 2002, ko je pri splošni avdienci napovedal leto rožnega venca. Ob začetku leta rožnega venca je tudi napisal apostolsko pismo o rožnem vencu *Rožni venec Device Marije*.

O sebi je papež v tem pismu s prisrčnimi besedami zapisal: „Že od mojih otroških in mladostnih let je ta molitev zavzemala pomembno mesto v mojem duhovnem življenju. Rožni venec me je spremljal v trenutkih veselja in preizkušnje. Mnogotere skrbi sem položil v to molitev in v njej vedno prejel okrepčilo in tolažbo. Pred štiriindvajsetimi leti, 29. oktobra 1978, točno dva tedna po svoji izvolitvi na Petrov sedež sem tako rekoč odprl svoje srce in dejal: 'Rožni venec je moja najljubša molitev. Je čudovita molitev, čudovita v svoji preprostosti in svoji globini.' Koliko milosti sem prejel v teh letih od svete Device po molitvi rožnega venca: Moja duša povečuje Gospoda! Svojo zahvalo Gospodu želim izraziti z besedami

presvete Matere, v varstvo katere sem postavil svojo petrovsko službo: *Totus tuus!*“

Papež nato napove leto rožnega venca. S tem nas hoče spodbuditi k premišljevanju Kristusovega obličja in življenja skupaj z Device Marijo, v njeni šoli, po njeni poti. Dobesedno pravi: „Moliti rožni venec namreč ni nič drugega kakor premišljevati Kristusovo obličje skupaj z Marijo. Želim, da v tem letu v raznih krščanskih občestvih posebej gojijo, priporočajo in cenijo to molitev. Zato razglašam obdobje od oktobra tega leta do oktobra 2003 za leto rožnega venca.“

Rožni venec v življenju naših mučencev

Marica Nartnik, sedemintridesetletna učiteljica iz Rožnega Dola pri Semiču, je bila umorjena 25. junija 1942. Prizadevala si je za posvetitev Rožnega Dola presvetemu Srcu Jezusovemu. Posvetila je sebe in šolo. Zelo je gojila ljubezen do pomoči potrebnih. Njena vera je dobivala moč v molitvi rožnega venca. Rožni venec je s svojo materjo molila vsak večer, pa tudi med potjo, ko je šla skozi samotnen gozd. Molila ga je še v torek, 23. junija, zadnji dan, ki ga je še

„Tomaž Akvinski bedak, ki ga pa danes nekateri še vedno prebirajo“ - danes smo vsi sila pogumni. Toda pred stopetdesetimi leti, kdo med škofi si je - recimo - upal distancirati se od kardinala, in to v državi, ki je tako rekoč obvladovala svet? Kdo si je upal požvižgati se na to, kaj o njem sodi cesarski dvor? Miro-ljubni, „konservativni“ Slomšek, blagi mož. Mož, ki pa je res tudi v marsičem drugem človek paradoksov.

Slomšek govori o „veseli šoli“, o „veselju letnih časov“, ves razigran zapoje, da „na svetu lepše rož'ce ni, kakor je vinska trta“, in tudi pove, da bo „trte sadil / prijat'le povabil / še sam ga bom pil“. - Pri tem pa se vsak petek trdo posti in ... šiba. (Še „ko so mrtvega dvignili iz njegove postelje, so našli v njej šibo ...“.)

Ali pa njegov odnos do narodnosti. Še danes (kar je po toliko desetletjih poudarjanja internacionalizma in univerzalizma razumljivo in ko celo nekateri krščanski misleci ostajajo ujeti v Heglovem objemu) se nekateri Slomška bojijo. „Prevelik, nevaren poudarek na vrednoti narodnosti!“ Toda ne zavijemo dobro okrog opla, ko srečamo drugega, ki pa ne more razumeti,

kako je mogel Slomšek napisati, da bo „nacionalizem pripravil najstrašnejšo medsebojno uničevalno vojsko, ki bo vodila ljudi, da bodo podivjali drug proti drugemu, kakor da so ljudožerci“, in da so na svetu ljudje, ki „so temu maliku pripravljene darovati celo svojo vero in vest“. Skratka: kako pri Slomšku združiti tisti „Živeti in umreti za slovenstvo“ s hkratnim opozorilom o nevarnosti, ker se „narodnostni čuti gonijo do prenapetega narodnega ponosa“?

Zadeva je seveda v resnici preprosta. Da nekoliko predelamo znano Chestertonovo misel: povsem svetlo-lasemu Dancu bo Slomšek, čigar lasje so kostanjevi, črnolasec, medtem ko bo črnolasi Sicilijanec istega Slomška opisal kot - plavolasca. V resnici pa je Slomšek vedno enak: kostanjevih las. Vedno enak. Ljubi svoj narod, spoštuje druge. „Človek iz enega kosa lesa“, in to iz vedno istega kosa. Preprost, a velik mislec. In zato zmožen, da nam ne samo marsikaj pove, ampak da nam odgovori na vsa bistvena življenjska vprašanja.

Kaj bi nam torej danes povedal ta človek, ki si je kot dvaindvajsetletni mladenič postavil za življenjsko geslo: „Shivet ino vmret sa Slovenstvo“? ■

preživela v Rožnem Dolu. Tri leta prej, leta 1939, se je v Rimu udeležila kongresa Katoliške akcije za dekleta. Iz Rima je prinesla lep rožni venec s križcem, v katerem je bilo nekaj prsti z grobov mučencev v katakombah. Ko so 23. junija zvečer prišli ponjo oboroženi neznanci, je z domačimi ravno odmolila rožni venec. V skrbi za svojo dekliško čast ni hotela iti z njimi. Preden so jo neznanci s silo odvedli, ji je mati obesila okrog vratu rimski rožni venec. Čez dva dni so jo komunisti umorili v zapuščeni kočevski vasi Kleč, dve uri hoda od Rožnega Dola. Našel se je zapisnik, ki ga je pred smrtjo podpisala. Na vprašanje: „Zakaj ste se vedno borili proti komunizmu?“, je odgovorila: „Zaradi tega, ker ni na verski podlagi. Meni je vera vse!“

Lojze Grozde, osmošolec, je na Mirni 1. in 2. januarja 1943, na prvi petek in prvo soboto pretrpel mučeniško smrt. Vzgajal se je ob rožnem vencu, saj ga je v domači kapeli v Marijanišču, katerega gojenec je bil, redno molil, marsikdaj tudi po večkrat na dan. Leta 1941 je v svoj dnevnik zapisal: „Marija, ti moja mati, jaz tvoj otrok.“ Že kot majhen otrok, preden je začel hoditi v šolo, je naprej molil rožni venec. Kot dijak je molil rožni venec tudi za svoje sošolce, da bi jih pridobil za Kristusa. Molil ga je tudi na samotnih sprehodih. Dober teden pred mučeniško smrtjo, na sveti večer, se je na domu svojega prijatelja v Podtaboru pri Strugah pridružil prijateljjevi družini pri molitvi vseh treh delov rožnega venca. Z molitvijo rožnega venca, s spovedjo, s svetim obhajilom na prvi petek v baziliki v Stični, ravno na dan novega leta 1943, se je dobro pripravil

Povej, pomlad!

VLADIMIR KOS

*Pomlad je tu. Kot zmeraj sramežljiva.
A barva trav postala je svetlá,
pobočja malce bolj zelenoživa,
in tople sape plavajo z gorá.*

*Oblaki so še zmeraj hladno beli,
a svod postaja moder od globin.
In v češnjah slavčki peti so začeli
v odmev valovom z vetra violin.*

*Povej, pomlad: se motim? ko prepevam,
da je Marija lepša kot pomlad:
z oči mladostnih Ji ljubezen seva,
vseh Mama je, ker Jezus naš je Brat.*

na mučeniško smrt in na srečanje z Jezusom in Marijo.

Prof. dr. Lambert Ehrlich je bil poseben apostol rožnega venca. Priporočal ga je študentom in ga z njimi tudi molil. Eden od študentov je povedal: „Najbolj mi je v spominu Ehrlichovo priporočanje molitve. Ni minil dan, da ne bi molil z nami, ki smo zahajali v njegovo sobo, svoje najljubše molitve — svetega rožnega venca. On je klečal. Mi akademiki smo spočetka stali za njim. Toda kmalu nas je premagal njegov zgled, da smo poklekli in z njim kleče molili: ki je od mrtvih vstal, ki je v nebesa šel... Šele pri Ehrlichu sem spoznal vrednost te silne molitve, ki je bila njemu najlepša in najbolj učinkovita.“ Ko je 26. maja 1942, zadet od sovražnikovih krogel, omahnil, so ob njegovem truplu na Streliški ulici v Ljubljani ljudje takoj poklekli in molili rožni venec. Ob njegovem mrtvaškem odru v Akademskem domu so se študentje vrstili in ves dan glasno molili rožni venec. Molili so ga tudi pozneje na njegovem grobu. Ko so na praznik vseh svetih leta 1944 na mučenčevem grobu štirje študentje glasno molili rožni venec, je nekdo dejal: „Dokler bo imel naš narod mnogo študentov z rožnim vencem v rokah, se mu ni bati.“

„Vsak dan molíte rožni venec“

Lani je irski škof Philip Boyce vodil škofijsko romanje v Fatimo. Obiskali so tudi Coimbro in samostan bosonogih karmeličank, kjer živi vidkinja Lucija, zadnja od treh fatimskih pastirčkov, katerim se je leta 1917 prikazala Devica Marija. Po mašni daritvi v sestrski kapeli se je škof v govorilnici srečal s celotno karmeličansko skupnostjo, v kateri je bila tudi sestra Lucija. Pred odhodom se je obrnil nanjo z besedami: „Ko bom prišel k svojim romarjem in jim pripovedoval, da sem videl sestro Lucijo, me bodo gotovo vprašali: 'Kaj vam je povedala? Vam je dala kakšno sporočilo?'“ „Sestra Lucija mu je preprosto odgovorila: „Povejte jim, kar je rekla naša ljuba Gospa, namreč: 'Vsak dan molíte rožni venec.'“

Priredil J. R.

KRATKE NOVICE

LJUBLJANA — Ob 40-letnici smrti Božjega služabnika nadškofa Antona Vovka (+ 7. julija 1963) sta v ljubljanski stolnici darovala zanj mašo zadušnico postulator njegovega procesa za razglasitev za blaženega kanonik dr. Ivan Merlak in kanonik Franci Vrhunc. Oba sta bila namreč tajnika nadškofa Vovka. Slovesnost ob obletnici smrti pa je v novomeški kapiteljski cerkvi vodil nadškof dr. Franc Rode. (*Ave Maria*)

HONG KONG — Če bo novi zakon o podtalnih dejavnostih na Kitajskem začel veljati tak, kakor je bil predložen, bo omogočil kitajskim oblastem, da bodo Cerkev razglasile za državnega sovražnika, je povedal krajevni škof. (*Ave Maria*)

Lahko smo neizmerno več kot smo

FRANC RODE

Ko je Slomšek 26. septembra 1852 nastanil lazariste pri Sv. Jožefu v Celju, je v svojem nagovoru poudaril tole: „Pravijo, ‘svet se je postal, človeški rod je izgubljen, Evropi se bliža konec’. DA, če prepustimo človeštvo njegovemu naravnemu toku, njegovi pogubni smeri, ne, če se moč od zgoraj, ki jo ohranjata Jezusova religija in njegova Cerkev, spet razlije v vse razrede človeškega rodu in jih milostno obišče“.

Da, lahko se predajamo malodušnosti in pustimo, da gre do stvari tako, kot pač gre, se pravi, slabo; da se ljudje prepustijo grešnim nagnenjem in zapadajo v neodgovornost in sebičnost, v plehko porabništvo, vulgarnost in cinizem, v zasvojenost z mamili in celo v hudodelstva. Kar je navsezadnje strašno dolgočasno in žalostno. Lahko pa tudi spremenimo smer in se napotimo proti novim obzorjem resnice, lepote in dobrote. Prepričan sem, da je v našem narodu veliko duhovnih energij, ki še niso prišle do veljave. Če smo jih sposobni zdramiti v sebi in pri drugih, smo lahko neizmerno več, kot smo; lahko zaživimo neprimerno bolj čisto in bogato, svobodno in radostno. Pod pogojem, da zaživimo nedoumljivo bogastvo Kristusovega evangelija v vseh razsežnostih osebnega in družbenega življenja.

POKLIC LAIKOV

Delati moramo, in to je predvsem poziv laikom, za zemeljsko mesto, za ta narod, družbo in državo, v kateri živimo. To je predvsem poklic laikov. Vedeti morajo, da je uveljavljanje vrednot, preprostih človeških vrednot, delo, ki ostane pri Bogu zapisano za večno, kajti vsaka zemeljska vrednota, najsi je videti še tako laična in sekularna, ima delež pri absolutni vrednoti, ki je Bog. Vzemimo za primer politično dejavnost. Kristjan, ki deluje v političnem življenju in se trudi, da bi bilo manj krivic, in več miru, manj nereda in več zakonitosti, manj korupcije in več poštenosti, manj sebičnosti in več dela za splošno dobro, tak kristjan že gradi Božje kraljestvo

na zemlji in že uveljavlja vrednote, ki imajo večno vrednost. Enako velja o delu na kulturnem, gopodarskem ali na katerem koli drugem področju.

Vendar moramo kristjani vedeti, da se odrešenjska zgodovina ne bo dopolnila v zemeljskem času, v našem zemeljskem dnevu. Opažamo namreč radikalno nepopolnost in začasni značaj vseh zemeljskih dosežkov in uspehov. Na tem svetu nikoli ne dosežemo popolnih in trajnih uspehov. To nas mora spominjati na besede v Svetem pismu: „Nimamo tu stalnega mesta, ampak iščemo prihodnjega“ (Heb 13,14), kajti „naša domovina je v nebesih, od koder tudi pričakujemo odrešenika Gospoda Jezusa Kristusa, ki bo z močjo, ki mu je dana, da si podvrže vse, preobrazil naše bomo telo, da bo podobno telesu njegovega veličastva“ (Flp 3,20). Zato moramo, kot pravi sv. Avguštin, „ljubiti in želeči Gospodovo vrnitev“ (E.199,1). Tako se iz globin zgodovine dviga klic „Maranatha, pridi, Gospod Jezus!“ (prim. Raz 22,20).

BOG NAS JE POKLICAL V TA PROSTOR IN ČAS

Eno je gotovo: Bog nas je postavil v ta prelomni čas na pragu novega tisočletja. Bog nas je poklical v ta prostor in nam zaupal besedo evangelija za ta narod. Po njegovi volji smo tu, na mestu, ki nam ga je določil. Dal nam je milost in sposobnost, da v tem času in prostoru opravimo svoje poslanstvo. Z vsem žarom svojega srca in duha. In z njegovo pomočjo.

Iz knjige Stati inu obstatu

Vsakdanja opravila

MIHA ŽUŽEK

Pisateljica Barbara Coloroso v knjigi *Otroci so tega vredni* v poglavju *Družinska opravila* svetuje staršem, kako naj otroka navadijo na domače dolžnosti. Otrok ima rad igro in mu je zoprno vse, kar diši po obveznosti. A če čuti, da je njegova pomoč resnično potrebna, bo veliko bolj dostopen.

Zanimivo opažanje: otrok se ne bo pohvalil, da je naredil to in to, rekel bo, da je „mamici pomagal“. Njegovo delo je izraz njegove osebne ljubezni do neke osebe. Tako mu vsakdanje dolžnosti tudi predstavimo, ne s kislim obrazom in mučeniško držo, temveč z veseljem, da lahko za koga kaj naredimo.

Pisateljica omenja dogodivščino Toma Sawyerja (ki sem se ji v mladosti tudi sam do solz nasmejal.) Nekaj je ušpičil in za kazen je moral prepleskati leseno ograjo. Opazil je, da se mu bližajo njegovi prijateljski; to se mu bodo smejali, ko ga bodo videli v kaši! Ne boste me, si je rekel, in z nadvse resnobnim obrazom vlekkel s čopičem po lesu. Dečkom je komaj odzdravil, tako se je ves „zatopil v pomembno in prijetno delo“. Stali so in ga občudovali, nato je nekdo boječe vprašal, če sme še on malo potegniti po deski. Tom mu je milostno dovolil, toda ne zastonj, dečko mu je moral nekaj dati. Poskušali so še drugi, vsak se je oddolžil z darom. Tom je zviška opazoval, kako se ograja sama pleska, njegovi žepi so se pa polnili z deškimi dragocenostmi, med katerimi je bila največja — poginula miš.

Avtorica opozarja na pomembno razliko: danes so malo cenjena dela, ki so kratkotrajna: kuhanje kosila, ki se takoj pojé; čiščenje hodnika, ki ga takoj umažemo... Spoštovana pa so dela, ki trajajo desetletja: načrtovanje nebotičnika, rakete... Toda vsakdanja opravila so temelj našega obstoja, zato imajo v duhovnih družbah najvišjo ceno. Budističnim menihom je kuhanje in vrtnarjenje del meditacije, krščanskim pa strežba bolnikom del ljubezni do Boga. Obojnim je to včlenjevanje v Božji načrt, v katerem je samo eno pomembno: Božjo voljo spolnjevati.

To velja za vsakogar. Naj ima pomembne načrte in široke odgovornosti ali pa le vsakdanje obveznosti. Velika večina ljudi večjih nima in ne more imeti, a nič za to: pred Bogom ima tudi najmanjše opravilo večnostno vrednost.

Sam Sin človekov je tri leta učil, trideset let pa preživel v vsakdanjih opravilih.

„NAVEGAR MAR ADENTRO“

Argentinski škofje so 3. maja letos objavili skupno pastirsko pismo pod naslovom „Navegar mar adentro“ (Odrini na globoko). Duhovno življenje je že posredovalo svojim bralcem v prejšnji številki dve podpoglavji tega pisma. Ker gre za važno pismo, se je uredništvu zdelo primerno objaviti v tej številki še tri druga podpoglavja iz tega pisma.

IZZIVI

S pozornim posluhom in s pastoralno občutljivostjo hočemo gledati z vidika vere na kompleksno realnost sveta, v katerem nam je živeti, da bi mogli spoznati znamenja časov kot pozive za evangelizacijo. Pod vodstvom Svetega Duha želimo priznati in vzpodbujati, kar je dobrega in resničnega v možnostih tega zgodovinskega trenutka, hočemo pa tudi s preroško drznostjo naznaniti vse, kar grozi dostojanstvu vsake človeške osebe.

Nič nam ni tako pri srcu kot približati se tej realnosti z namenom, da jo spremenimo prav iz njihovih korenin z novostjo evangelija.

Na začetku novega tisočletja se vse človeštvo nahaja v velikih težavah: alarmantna razširjenost revščine in pohujšljivo osredotočenje bogastva, korupcija vodilnih razredov, oboženi konflikti neslutnih posledic, novi fundamentalizmi, nepredstavljljive oblike terorizma in kriza mednarodnih odnosov. Očitna so nasprotovanja med tem, kar se govori in med tem, kar se dela, relativizem, podcenjevanje življenja, miru, pravičnosti, nekaterih temeljnih človeških pravic, skrbi za okolje, ki izzivajo vse v isti meri in ki zahtevajo skupne odgovore. Ti problemi so v velikem obsegu prisotni tudi v naši deželi.

Temeljni in vseobsežni izziv, ki ga hočemo sprejeti nase v Argentini, je globoka kriza vrednot kulture in civilizacije, v kateri se nahajamo. Drugi izzivi so v zvezi s to krizo: iskanje Boga, pohujšanje revščine in družbene izključitve, kriza zakona in družine, potreba po večjem občestvu. V sami korenini sedanjega položaja družbe zasledimo neko nepovezanost, ki ogroža in slabi vezi človeka z Bogom, z družino, z družbo in s Cerkvijo.

KRIZA CIVILIZACIJE

Prelom med evangelijem in kulturo je nedvomno drama današnjega časa. V resnici nihče ne more tajiti, da se je kriza v teh zadnjih desetletjih poglobila. Ne nahajamo se samo v času sprememb, ampak tudi v času, ki resno ogroža identiteto našega naroda. In kljub negativnemu kontekstu, ki ga nudi svetovna kriza, sprejmemo izziv, da ponovno gradimo narod na podlagi vrednot, v katerih ima naša kultura svoje temelje.

Boleča je ugotovitev, da ne osebe ne družine ne ustanove ne družba na splošno ne najdejo novih poti, da bi se vzdržale in rastle. V našem narodu nas izguba vrednot, na katerih sloni naša identiteta kot narod, postavlja pred nevarnost zrušenja družbenega tkiva. Kot zgloda, lahko omenimo dejstvo, da nas stane ohranjati kulturo dela in jo skladno usmerjati v bodočnost. Nasprotno, Argentinci se damo zapeljavati od lahkega in hitrega uspeha, kar pospešuje koruptna dejanja na vseh ravneh, pred-vsem med voditelji. Čeprav so izjeme, predvsem med najbolj ponižnimi, je pa vendar skupno vsem, da se ne vključimo z navdušenjem v skupne podvzeme, ki zahtevajo delo v ekipi, skupno načrtovanje in premagovanje individualizma. V naših lastnih župnijskih združenjih doživljamo včasih to težavo. Zato ni čudno, da se ne opazi navdušenje in zadolženost za izvrševanje državljskih dolžnosti in zmeraj težje je najti med nami moške in ženske za delo za skupno blaginjo.

Za ta težki položaj imajo veliko odgovornost družbena množična občila. Ta, ki bi morala biti privilegirano orodje širjenja vrednot, se niso izkazala za učinkovite graditelje nove družbe. Ker so v rokah skupin oblasti in v službi gospodarskih interesov,

včasih oskrunjajo intimiteto, pospešujejo anarhijo in nasilje. Še hujše pa je, kadar se postavljajo za sodnike, ki obsojajo, ustvarjajo zmedo in banalizirajo celo nasvetejše reči. Na škodo resnice relativizirajo vse in rušijo temeljne vrednote za družino, vzgojo in ljudstvo.

Sredi te svetovne krize pa je treba tudi priznati kot pozitivne elemente velike napredke znanosti v dobro zdravja in vzgoje; povečanje družbene zavesti in družbenih iniciativ; vedno večja oblutljivost za okolje, ki pospešuje odgovornost za zemljo kot skupni dom; družbena občila, ki omogočajo medsebojno povezavo kljub velikim razdaljam. Ustvarjanje pokrajinskih združenj in drugih organizmov, ki kot Mercosur pospešujejo napredek, kulturno izmenjavo in bratstvo med sosedi; možnost, da se priznamo za del širšega sveta, kot je naša lastna dežela. Če so pravilno usmerjene, morejo te in druge vrednote omogočiti bolj človeško kulturo in izrabiti boljše talente oseb in združenj.

Ko gledamo bodočnost z upanjem, ki nam ga vliva Sveti Duh, spoznavamo v tej krizi previdnostno priložnost, da poslušamo klic Jezusa Kristusa k rasti kot narod. V naši domovini obstajajo, kljub družbeni oslabitvi, nekatere rezerve temeljnih vrednot: boj za življenje in obramba človeškega dostojanstva, čislanje svobode, stalnost in skrb za zahteve pravičnosti; trud za vzgojo otrok; vrednotenje družine, prijateljstva in ljubezni; čut za praznik in ljudsko iznajdljivost, ki se ne utruje iskati solidarno premagovati težke položaje v vsakdanjem življenju. Vse to so znamenja upanja, ki nam dovoljujejo, da znova proglasimo način življenja, ki ga navdihuje in predlaga evangelij Jezusa Kristusa.

ISKANJE BOGA

Sedanji sekularizem pojmuje človeško življenje, tako osebno kot družbeno, brez Boga. Opaža se celo neka rastoča verska indiferenca. Istočasno se pa javlja tudi neka razširjena zahteva po duhovnosti, ki

pričakuje primernih kanalov, ki naj omogočijo avtentično srečanje z Bogom.

Lakota po Bogu, ki jo ima naše ljudstvo, je v nevarnosti zaradi množičnih ponudb nekaterih sekt, ki kažejo vero samo kot potrošniški predmet več in s proselitističnimi kampanjami pridobivajo pristaše. Nudijo neko individualistično vero brez vsakih socialnih kompromisov, vsaj ne stalnih in solidarnih. Govorijo o nekem magičnem posegu od zgoraj, ki naj bi ljudem zagotovil uspehe in ozdravljenja. Priznamo pa, da verniki včasih v njih dobijo neko olajšanje, osebno sprejem in pripravljenost za poslušanje, katerih niso našli v naših skupnostih.

Poleg tega obstajajo lažnoreligiozne skupine in televizijski programi, ki ponujajo neko nejasno religijo, brez transcendence, narejeno po meri vsakega, močno usmerjeno v iskanje materialnega blagostanja in brez izkušnje tega, kar pomeni moliti Boga. Navadno se dogodi, da te ljudi presenetijo v dobri veri in ker so nezadostno poučeni s strani Cerkve, nekateri kristjani vstopijo v kroge, ki jih potem težko zapustijo, ko doživijo razočaranje ali pa ko spoznajo laž.

Preprosto ljudstvo, ki ni pripravljeno, da bi kar tako spremenilo svojo vero, se čuti v nevarnosti, da se njihova vera postopoma oslabi in se da zapeljati nadomestkom prave vere. Sprejme ponudbe alternativnih religij in se da zapeljati celo v čudne oblike praznoverja.

Kot vzpodbudno znamenje je Konsulta božjega ljudstva pokazala možno prisotnost ljudske pobožnosti v njenih raznolikih izrazih. Ljudski katalicizem ima svoje globoke korenine v marijanski pobožnosti, v češčenju svetnikov in v molitvi za rajne. Skoro spontano povezuje vero in življenje s čutom za praznik. Čeprav duhovni nemir ljudi ne najde vedno privlačnih odgovorov v Cerkvi, vedno več oseb, pod vplivom avtentičnega iskanja Boga, hranijo svojo vero v bibličnih skupinah, v molitvenih skupinah in v raznih gibanjih. Istočasno pa mnogi ohranjajo svoja religiozna doživljanja s pogostnim prejetjem zakramentov, s kontemplativnim življenjem in z duhovnostjo, živeto v vsakdanjem življenju sredi časnih kompromisov.

Prevedel Lojze Kukovica

LJUDMILA

češka kneginja
umrla ok. 921

16. september

Za življenje svetnikov, ki ga je v snopičih izdajala Mohorjeva družba v Celju od leta 1917 do druge svetovne vojne, a je ostalo nedokončano, je dr. Franc Jaklič napisal dolg življenjepis češke kneginje sv. Ljudmile. Zaključil ga je z besedami: „Sveta Ljudmila je miljenka češkega ljudstva... Prav je, da jo natančneje pozna tudi naše ženstvo. Naj si jo izbira za vzornico in zavetnico. Starši naj svojim hčeram radi dajejo njeno lepo slovansko ime.“

Ljudmila je živela v dobi svetih bratov Cirila in Metoda. Vzgojena je bila strogo v veri svojih poganskih prednikov. Krščanstvo je ni privlačilo, dokler so ga v njeni domovini širili nemški misijonarji in so mnogi od njih skušali širiti tudi nemški vpliv nad Čehi. Zelo mlada se je poročila s češkim knezom Borivojem. Ta je stopil osebno v stik s svetima bratoma Cirilom in Metodom, ki sta takrat oznanjala evangelij na Moravskem v domačem jeziku. Ko je Borivoj spoznal krščanstvo v pravi luči in videl, da nima nič skupnega z nemško nasilnostjo, se ga je oklenil. Najverjetneje ga je krstil sam sv. Metod leta 874. Ljudmila sprva ni odobrovala tega koraka svojega moža. Ko pa ji je Metodov duhovnik vse razložil v domačem jeziku in ko je videla, kako blagodejno vpliva krščanstvo na njenega moža, se je tudi sama dala krstiti. Odtlej

je kneginja Ljudmila z vsem srcem podpirala delo svetih slovanskih apostolov. Tudi po njeni zaslugi so med ljudmi izginjali predsodki zoper krščanstvo in poganstvo je kopnelo.

Možu je rodila šest otrok, med njimi Vratislava, očeta svetega Venceslava (ali češko Vaclava). Leta 889 ji je umrl mož, star komaj 36 let. Mlada vdova je morala za nekaj časa prevzeti še vladarske posle, kajti najstarejši sin je imel tedaj šele 14 let. Češki narod je vodila s široko razgledanostjo in krščansko modrostjo. V družini je skrbela za temeljito izobrazbo svojih otrok in pozneje svojih vnukov. Svojemu narodu je s tem vzgojila modre, odločne in spretnne vladarje; najlepši cvet te vzgoje je bil njen vnuk, knez sv. Venceslav. Vzgojila je predvsem s svojim živim zgledom. Bila je mati sirot, tolažnica vdov, zvesta obiskovalka jetnikov, popolna v vseh dobrih delih, kakor jo slavi star življenjepis.

Ljubosumna snaha Drahomira ni mogla prenašati, da je Ljudmila tako priljubljena med ljudstvom, zato je proti njej skovala zaroto. V njen dom je poslala dva najeta morilca, ki sta jo ponoči v spalnici zadavila. To se je zgodilo 15. septembra najbrž leta 921. Pokopali so jo ob grajskem obzidju. Ko je leta 924 zavladal njen vnuk Venceslav, je dal nestrohnjeno telo svoje svetniške babice prenesti v cerkev sv. Jurija v Pragi, kjer „mati češkega naroda“ počiva še danes. Češki narod jo časti kot svojo zavetnico in se rad zateka k njej, posebno v časih hudih preskušanj.

Ljudmila spada med tista ženska imena, ki so pri nas zelo pogosta. Po Kebrovem Leksikonu imen je bilo leta 1980 v Sloveniji skoraj 10.000 Ljudmil, nekaj nad 3.000 Milk, Milic je bilo 1725, precej redkejši po sta bili obliki Mila in Milojka. Vse, ki nosijo ta imena, naj se danes priporočijo svoji nebeški zavetnici.

Silvester Čuk

DON ORIONE

1872-1940

26. oktober

Današnji drugi slavjenec je italijanski duhovnik Luigi Orione (1872-1940), ki ga je za blaženega razglasil papež Janez Pavel II. 26. oktobra 1980. Kot otrok je izkusil trdoto revščine; ko se mu je začela uresničevati želja po duhovniškem poklicu, je kot 21-letni bogoslovec ustanovil prvo hišo za zapuščene otroke. To je bil temelj njegovega Malega dela božje Previdnosti, prek katerega redovna družina, ki jo je ustanovil pozneje, skrbi za najbolj potrebne. Mnogi njegovi sodobniki, zlasti iz vrst „pravovernih“ kristjanov, so bili prepričani, da je nor. On jim je odgovarjal: „Norost je edina možna normalnost za tistega, ki jemlje evangelij zares.“ Izkazal se je zlasti ob velikih naravnih katastrofah (npr. ob potresu v Messini na Siciliji leta 1908). Člani redovne družbe don Orioneja delujejo po mnogih mestih Italije in drugod po svetu, predvsem tam, kjer je veliko revnih in zapuščenih.

Silvester Čuk

Don Orione leta 1937 v Argentini, v družbi mons. Fietta v Claypolah.

Buenos Aires, 1. aprila 2003

Uredništvo revije Duhovno življenje

Spoštovani!

Ob lepem in pomembnem jubileju vaše — bolje rečeno naše — revije Duhovno življenje, vam Zveza slovenskih mater in žena iskreno čestita.

Sedemdeset let revije, katerekoli, je lep dosežek. Če pa govorimo o reviji, ki je skozi sedemdeset let združevala majhno skupinico slovenskih emigrantov v Argentini in jim posredovala tako pomembno in potrebno dušno hrano v domačem jeziku, je to dejstvo, ki ga ne moremo prezreti.

Dobro se zavedamo, koliko truda, požrtvovalnosti in neomajne volje je bilo in je še vložena v ta podvig, ki mnogokrat naleti na nerazumevanje ali pa celo nasprotovanje.

Vsem dosedanjim urednikom in sodelavcem, ki jih je Bog že poklical k sebi, bo on sam velikodušen plačnik. Tistim pa, ki se še danes trudite, da revija prihaja med nas, naj Bog poplača z zdravjem, vztrajnostjo in uspehom.

Lepo pozdravljamo!

Za Zvezo slovenskih mater in žena
Mirjam Rant, tajnica — Paulina Dobovšek, predsednica

KRATKE NOVICE

ŠENTJOŠT — Študentsko društvo Silaq iz Šentjošta nad Horjulom je 11. aprila, organiziralo spominsko srečanje v čast slovenskemu izseljeniškem duhovniku, fotografu in narodnemu buditelju msgr. Vinku Žaklju. Srečanje je sovpadalo s turnejo Slovenskega katoliškega kulturno pevskega društva Slomšek iz Belgije, katerega ustanovitelj in duhovni vodja je bil Vinko Žakelj. Pevsko društvo s sopotniki se mu

je s petjem in molitvijo poklonilo na šentjoškem pokopališču, po končani spominski maši pa so pevci sodelovali še na spominskem srečanju v krajevnem kulturnem domu, kjer so kot predavatelji sodelovali škof Jožef Kvas, Janko Maček, Martin Kranner in Bernard Žabot.

Vinko Žakelj je jesen življenja nameraval preživeti v rojstnem kraju, a ga je prehitela nenadna smrt. Umril je l. 1996 v Belgiji, uresničila pa se mu je želja, da njegovo telo počiva v rodni slovenski grudi.

Nameni Apostolata molitve

ZA SEPTEMBER

SPLOŠNI:

Dežele, ki trpijo zaradi vojne, terorizma in nasilja.

Za dežele, ki trpijo zaradi vojne, terorizma, nasilja, da bi spet našle pot sprave, sloge in miru.

Januarja 2001 je v Campos de San Prudencio v Španiji potekalo molitveno srečanje za mir in odpravo terorizma. Ob tej priložnosti je madridski nadškof kardinal Antonio Maria Rouco Varela prejel pismo Janeza Pavla II., v katerem papež med drugim pravi:

„V duhu se vam pridružujem in molim za to, da bi se vsi ljudje temeljito in z vso iskrenostjo sprebrnili k sveti Božji postavi, ki predstavlja osnovo za miroljubno sožitje in spoštovanje človekovih pravic. Tako se bo lahko ponovno vzpostavila pravičnost in razumevanje med posamezniki, družinami in narodi v deželi Baskov, v Navarri in po vsej Španiji, ki že toliko let trpi zaradi terorističnega nasilja.

Družbeni mir, po katerem tako hrepenimo, je predvsem dar našega Odrešenika, kot so oznanjali betlehemski angeli. Kristjani smo trdno prepričani, da je naš mir samo Kristus, ki je sam Očetov dar miru za vse človeštvo. On je uničil greh in sovraštvo ter vse ljudi pozval k bratstvu; prišel je združiti, kar je bilo ločeno. Zato bi ob tej priložnosti rad spodbudil vse krščanske skupnosti, naj rastejo v povezanosti s Kristusom in s še večjim zaupanjem vztrajno molijo za mir. Te prošnje bodo iz vsakega od nas naredile orodje miru, sejalca harmonije in ustvarjalca odpuščanja.

Najprej pa moramo povzdigniti glas v obrambo vrednote življenja, varnosti in svobode. Človeško življenje ne more biti predmet, s katerim bi lahko počeli, kar nas je volja, temveč je najsvetejša in nedotakljiva stvarnost. Ne more biti miru na svetu, dokler ne zaščitimo te najbolj temeljne vrednote. Ni mogoče klicati miru in obenem zaničevati življenje. Krščanske skupnosti naj bodo kraji, kjer se ljudje sprejema-

jo in se velikodušno zavzemajo za resnični mir, kjer odstranjujejo ovire, rušijo pregrade, spodbujajo sodelovanje in dialog med posamezniki in skupinami. Pri tem moramo še posebej misliti na mlade ter jih vedno in povsod učiti kulturo miru: v šoli, na univerzi, na delovnem mestu, v prostem času, pri športu. Delajmo za notranji in zunanji mir, mir z vsakim in mir za vsakogar.“

Janez Pavel II.

MISIJONSKI:

Krščanske skupnosti v centralni Aziji.

Za krščanske skupnosti v centralni Aziji, ki živijo med ljudmi drugih verskih tradicij, da bi si prizadevale širiti veselo oznanilo o Božjem kraljestvu s svojim zglednim življenjem po veri.

Verske tradicije srednjeazijskih ljudstev smo še pred nekaj desetletji poznali le po pripovedovanju misijonarjev in popotnikov. Zdaj se z njimi srečujemo na naših cestah, v časopisih in knjigarnah, kjer nam ponujajo svoje nazore. Predvsem budizem se zdi nekaterim privlačen, ker uči, da mora vsakdo odrešit samega sebe, z lastnim premišljevanjem in odpovedmi, ne pa se ozirati na nadnaravne sile. Bog je izključen. Tak budizem je seveda zelo poenostavljen filozofski sistem, ki ne more zadovoljivo odgovoriti na temeljna človekova vprašanja. Srečujemo tudi pripadnike indijskega hinduizma,

kot so pripadniki skupin Hare Krišna, ki prepevajo na naših ulicah in se oblačijo v indijska oblačila. V knjigarnah je mnogo knjig, ki oznanjajo yogo, ne kot metodo za telesno sprostitve, ampak kot življenjski nazor, ki predpostavlja reinkarnacijo ali selitev duš iz enega bitja v drugo.

Ko se srečujemo z vsem tem, pomislimo na krščanske skupnosti v centralni Aziji. Naj sredi svojih ljudstev izžarevajo čisto vero, veselo oznanilo Jezusa Kristusa, ne le z besedami, ampak predvsem z veselimi pričevanjem osrečujočega življenja po veri.

p. Jože Kokalj

SLOVENSKI:

Prometne nesreče, vsak dan na tisoče ranjenih, razmesarjenih, do konca življenja pohabljenih, mrtvih... Molimo za zdravo pamet. Hitrost ubija!

Zadnja leta se posebej množijo nesreče birmancev, ki so za birmo dobili kolo z motorjem, ne da bi dočakali potrebno zrelost, previdnost in preudarnost. Tudi to so darovi Svetega Duha, molimo zanje.

p. Miha Žužek

ZA OKTOBER

SPLOŠNI:

Z navdušenjem hoditi za Jezusom.

Za mlade, da bi z navdušenjem hodili za Kristusom, ki je pot, resnica in življenje, in bili pripravljene pričevati zanj v vseh okoljih, v katerih živijo.

Jezus „je poklical k sebi dvanajstere ter jim dal moč in oblast nad vsemi demoni in za ozdravljanje bolezni. Poslal jih je oznanjat Božje kraljestvo in ozdravljat bolnike. Rekel jim je: 'Ničesar ne jemljite na pot, ne palice ne torbe ne kruha ne denarja; tudi ne imejte dveh oblek'“ (Lk 9, 1-3). Potem je izbral „še drugih dvainsedemdeset in jih poslal pred seboj po dva in dva v vsako mesto in kraj, kamor je sam nameraval iti. Rekel jim je: 'Žetev je obilna, delavcev pa malo. Prosite torej Gospoda žetve, naj pošlje delavce na svojo žetev. Pojdite! Pošiljam vas kakor jagnjeta med volkove.'“

Po zaslugi prvih apostolov danes poznamo Jezusa, njegov evangelij in pot, ki vodi do resnične sreče. Zgodba tiste prve evangelizacije in velikih dogodivščin pri oznanjevanju vesele novice je zapisana v Apostolskih delih. Ponavljala se je skozi vso zgodovino Cerkve. Vsebinska se ni spreminjala, resnica bo vedno ostala ista; vendar se je v vsaki dobi oblika evangelizacije prilagajala navadam, znanju, problemom in značilnostim tistega časa. Danes je naloga nove evangelizacije v tem, da:

- spodbuja osebno krščanstvo. Poznavanje nauka in ponavljanje naučenih idej ne zadostuje, potreben je odnos do Kristusa;

- spodbuja resnična dejanja vere, ki se rodijo iz odgovornosti vesti; niso dovolj samo brezštevne pobožne vaje;

- temelji na najzgodnejših virih: na Svetem pismu in liturgiji, da se bodo ljudje hranili iz zgodovine odrešenja;

- spodbuja zemeljsko krščanstvo, ki ne ločuje večnih stvari od svetnih stvari. Moški in ženske se morajo zavedati, da je vera nekaj, kar je treba živeti dnevno in da imajo vsa njihova dejanja nadnaravno vrednost;

- spodbuja solidarnost med vsemi ljudmi po zapovedi ljubezni.

Molimo za mlade, da bi tudi oni našli moč za oznanjevanje. Zaupamo jim, čeprav vemo, da jih napadajo skušnjave, ki jih na poseben način zavajajo s pomočjo filozofije sebičnosti in užitka ali obupa in nič. Molimo, da bi tudi oni našli veselje prvih apostolov, ki so se veselili in govorili: „Gospod, celo demoni so nam pokorni v tvojem imenu.“

MISIJSKI:

Pastirji, obdarovani z modrostjo in svetostjo

Za Cerkev, da je Gospod ne bi pustil brez pastirjev, obdarovanih z modrostjo in svetostjo ter pripravljenih ponesti luč evangelija do skrajnih koncev zemlje.

Zakaj danes v Cerkvi tako zelo potrebujemo pastirje, ki so modri in sveti? Sveti oče je o tem razpravljal s kardinali na izrednem konsistoriju maja 2001.

Živimo v času, ko ima govorjena

beseda v sredstvih javnega obveščanja izredno moč. Pri evangelizaciji potrebujemo besedo, ki je polna modrosti in svetosti. Tako besedo pridobimo s poslušanjem Božje besede, z molitvijo in z evharistijo, ki je srčika nedelje, Gospodovega dneva. Božje oznanilo bo vplivalo na svet samo s pričevanjem vernikov ki dosledno živijo po evangeliju.

Oznanjevalci evangelija se danes srečujejo z velikimi izzivi. Prvi izziv je v tem, da v deželah, ki so bile že davno evangelizirane in so sedaj v njih verniki že v manjšini, sekularizacija še vedno napreduje. Še resnejši izziv pomeni ogromna sprememba v mišljenju ljudi. To spremembo je povzročil izkustveni način razmišljanja, ki ga srečamo v eksperimentalnih znanostih; duhovne vrednote, ki naj bi sooblikovale človekovo zavest, pa so bile popolnoma zanemarjene. Celotno tam, kjer moderni svet priznava religiozne razsežnosti življenja, vidijo Boga pri Stvarniku; imajo pa velike težave pri sprejemanju „pohujšanja“, da je Bog iz ljubezni vstopil v našo zgodovino kot človek in umrl ter vstal za nas. Tu je izziv za katoliške šole in univerze; prav tako tudi za centre filozofske in teološke priprave kandidatov za duhovništvo.

Spet drugi problemi izvirajo iz napredujoče globalizacije. Hvalevredno je, da zbližuje ljudi in kulture ter ponuja množico informacij. Manjkata pa globalizaciji zdravo razločevanje in zrela sinteza. Namesto tega se vsiljuje drža, ki ji je vse relativno; taki drži je

težko sprejeti Kristusa kot „pot, resnico in življenje“ (Jn 14, 6).

Kaj pa moralna vprašanja? Še nikoli doslej ni bilo človeštvo soočeno s tako strahotnimi problemi, kakršni so sedaj, saj ogrožajo celo njegovo preživetje. Tu gre za dogajanje predvsem na področju bioetike, pa tudi na področjih socialne pravičnosti ter družinskega in zakonskega življenja.

Vsa ta področja bo morala Cerkev neprestano analizirati in iskate ter predlagati skrbno premišljene rešitve; podvzeti pa bo treba tudi primerne praktične ukrepe.

N. G.

SLOVENSKI:

Svet je v precepu. Z ene strani si želi biti čim bolj enoten, z druge strani se pa boji, da bi postal „topilni lonec“, v katerem bi izginile vse posebnosti narodov in kultur, vse naj bi postala dolgočasna siva mešanica vsega... Zlasti majhni narodi se boje... Molimo za uravnoteženo rešitev.

Tudi tisti, ki zagovarjajo našo pridružitev evropskim ustanovam, opozarjajo, da je to lahko tudi tvegano. A je vse odvisno od nas. Če bomo ohranili zdrav narodni ponos, domovinsko zavest in zavzetost, se nam ni treba ničesar bati. Če pa se bomo po zgledu lahkkih fičfiričev iz naše politike požvižgali na našo preteklost in vse že dosežene stopnje naše narodne skupnosti, pa tako in tako nismo vredni narodne samobitnosti.

p. Miha Žužek

KRATKE NOVICE

LJUBLJANA — Na svetu Združenja slovenskih katoliških skavtinj in skavtov so ugotovili, da je zdaj v Sloveniji že 4.000 članov po 67 lokalnih enotah. Skavti so bili v času komunističnega enoumja prepovedani, zato pa je bilo obvezno članstvo v komunističnih pionirskih in mladinskih organizacijah po sovjetskem zgledu. (Ave Maria)

MAINZ — Katoliški škofje in teologi iz nemško govorečih dežel so na srečanju v Mainzu pozvali k spoštovanju in zaščiti nedelje. Pri tem ne gre le za bogoslužje, ampak za vse, kar je nedelje pomenila v cerkvenem in družinskem življenju, torej dan, ki je namenjen počitku, ki ga družinski člani preživijo skupaj. (Ave Maria)

Letos je izdala Cistercijanska opatija v Stični knjižico pod naslovom **Hvalnice Devici Mariji**. P. Anton Nadrah, ki je izbral besedila iz najlepšega spisa sv. Bernarda o Mariji, je knjižici napisal naslednji uvod.

Knjižici na pot (Prirejeno)

Letos obhajamo 850-letnico smrti sv. Bernarda iz Clairvauxa (1090-1153), cerkvenega učitelja in najpomembnejšega cistercijanskega svetnika. S svojim življenjem, s karizmatičnim delovanjem, z govorno in pisano besedo je tako zelo razgibal 12. stoletje, da to stoletje upravičeno imenujemo kar Bernardovo stoletje. Njegove spise še danes ponatiskujejo, prevajajo v razne jezike in posamezne njegove misli v duhovnih spisih tudi navajajo. Kot oče duhovne družine cistercijanov, ki so se v 12. stoletju naselili tudi v Slovenijo, je vplival tudi na slovenske kraje.

Objavljamo v nekoliko skrajšani obliki njegov najobsežnejši in najlepši spis o Mariji *Hvalnice Devici Mariji*.

To zgodnje Bernardovo delo, ki v obliki hvalnice obravnava angelovo oznanjenje Devici Mariji, je verjetno nastajalo v času njegove bolezni med leti 1118 in 1123. V uvodu namreč sam omenja svojo telesno slabost.

Kar je svetnik povedal o Mariji, je povedal na nov način, prisrčno, očarljivo, da poslušalca in bralca ogreje, navduši za Marijo. Sam je Marijo neizmerno ljubil. Njegovi stavki so polni simbolov, vprašanj, dvogovorov. Poudarjal je češčenje, ki ga dolgujemo Mariji. Občudoval jo je in bil

HVALNICE DEVICI MARIJI

Sv. Bernard iz Clairvauxa

z njo povezan v kontemplativni molitvi. Zajemal je iz Svetega pisma, cerkvenih očetov, sv. Anzelma in predvsem iz cistercijanske liturgije. Skrbno je raziskoval svetopisemsko besedilo, da bi iz njega izluščil čimveč, zlasti Marijine kreposti in Marijino duhovno podobo.

Bolj kakor drugi je pri Mariji poudaril psihološki vidik, Marijino bogato notranjost, njeno srce, njeno duhovno življenje, njena bogata čustva. To Marijino notranje bogastvo je še bolj naglasil kakor sv. Anzelm. Marijo je prikazal bolj živo in bolj vredno naše ljubezni, bolj zedinjeno z Bogom, bolj zavzeto za naše zveličanje, bolj božjo in bolj človeško. Bolj božjo, ker je lepo pokazal, kako je po kontemplaciji in ljubezni zedinjena z Bogom; bolj človeško, ker jo je opisal kot preprosto človeško mater, ki se tudi s človeško ljubeznijo sklanja nad Detetom, z vso svojo materinsko nežnostjo.

p. Anton Nadrah

PRVA HOMILIJA

BOG JE POSLAL ANGELA GABRIELA V GALILEJSKO MESTO NAZARET K DEVICI, ZAROČENI Z MOŽEM, KI MU JE BILO IME JOŽEF, IZ DAVIDOVE HIŠE, IN DEVICI JE BILO IME MARIJA (Lk 1,26-27).

Zakaj je poslan prav angel Gabriel

Pravi: *Bog je poslal angela Gabriela*. Ne verjamem, da gre za enega nižjih angelov, ki so iz kakršnegakoli vzroka pogosto poslani na zemljo; to lahko jasno spoznamo že iz njegovega imena, ki pomeni „Bog je močan“, poleg tega ga tudi ne pošilja neki drug duh, ki je morda višji od njega (kot se navadno dogaja), ampak Bog sam. Prav zato je tudi rečeno: *Bog* (je poslan). S tem, ko pravi *Bog*, nas najbrž hoče odvrniti od misli, da je Bog svoj

načrt razkril kateremukoli izmed blaženih duhov prej kot Devici. Edina izjema je bil nadangel Gabriel, ki je v primerjavi z drugimi angeli nesporno moral imeti visok položaj, da je bil vreden takšnega imena in takšnega sporočila.

Angel se imenuje „Bog je močan“ bodisi zato, ker si je zaslužil posebno pravico, da oznani prihod prav te moči same, bodisi zato, ker je moral ohrabriti Devico, po naravi boječo, preprosto in sramežljivo, da bi se ne prestrašila čudežne novice. To nalogo je opravil z besedami: *Ne boj se, Marija, kajti našla si milost pri Bogu*. Upravičeno lahko verjamemo, da je tudi zaročenca, ki ni bil nič manj ponižen in bogaboječ človek, ohrabil isti angel, čeprav ga evangelist tukaj ne imenuje: *Jožef, Davidov sin, ne boj se vzeti k sebi Marije, svoje žene*, pravi. Torej je Gabriel ustrezno izbran za to nalogo, oziroma bolje, ker mu je zaupano tolikšno poslanstvo, je takšno ime zanj pravo.

Nazaret v Galileji

Bog je torej poslal angela Gabriela. Kam? *V galilejsko mesto Nazaret*. Poglejmo (kakor pravi Natanael), *če more priti iz Nazareta kaj dobrega*. Nazaret pomeni cvet. Zdi se mi, da so bili nagovori in obljube, ki so jih iz nebes prejeli očetje, Abraham, Izak in Jakob, nekakšno seme božjega spoznanja, vrženo z neba na zemljo. To seme je pognalo cvet v čudovitih delih, ki so se pokazala, *ko je šel Izrael iz Egipta*, dalje v podobah in v skrivnostnih znamenjih na vsej poti skozi puščavo vse do obljubljenega dežele, nato v videnjih in napovedih prerokov, pa tudi v ureditvi kraljestva in duhovništva vse do Kristusa.

Kristusa imamo po pravici za sad tega semena in teh cvetov. Oznanjeno je torej, da se bo v Nazaretu rodil Kristus, kajti v cvetu je upanje, da se bo razvil sad; ko pa požene sad, se cvetlica osuje: ko se razode-

ne resnica v telesu, podoba preide. Zato se tudi Nazaret imenuje galilejsko mesto, to je prehodno mesto, ker je s Kristusovim rojstvom prešlo vse tisto, kar sem zgoraj naštel.

Še mi, ki že uživamo sad, vidimo, da so ti cvetovi oveneli; že takrat, ko smo jih še videli cveteti, smo lahko predvideli, da bodo usahnili. Zato pravi David: *Kakor trava, ki poganja: zjutraj vzcvete in poganja, zvečer ovene in usahne.* Zvečer namreč, to je, ko je nastopila polnost časa, je Bog poslal svojega Sina, rojenega iz žene, rojenega pod postavo. Ne dvomiš, se mi zdi, da je beseda sad; Beseda pa je Kristus. Dober sad je torej Kristus, ki ostane vekomaj.

Devica čista in ponižna

V to mesto torej je Bog poslal angela Gabriela. H komu? *K devici, zaročeni z možem, ki mu je bilo ime Jožef.* Kdo je ta devica, tako časti vredna, da jo pozdravlja angel; tako ponižna, da se je zaročila s tesarjem? Kako čudovito zlitje devištvu in ponižnosti! Kako ugaja Bogu ta duša, v kateri ponižnost zvišuje dragocenost devištvu in je devištvu kras ponižnosti. Si predstavljaš, kakšnega spoštovanja je vredna ta, pri kateri ponižnost povzdiguje rodovitnost, porod pa posvečuje devištvu? O njej slišiš, da je devica, slišiš, da je ponižna; če ne moreš posnemati devištvu ponižne, posnemaj ponižnost device. Seveda je devištvu hvalevredna krepost, a ponižnost je bolj potrebna; prva je svetovana, druga zapovedana; k prvi si povabljen, druga ti je ukazana. O prvi je rečeno: *Kdor more doumeti, naj doume;* o drugi pa: *Kdor ne postane kakor ta otrok, ne pride v nebeško kraljestvo;* prva je torej zaslužnje, druga dolžnost.

Skratka, brez devištvu se moreš zveličati, brez ponižnosti pa se ne moreš; pravim, da (Bogu) lahko ugaja ponižnost, ki objokuje izgubljeno devištvu. Upam pa si trditi, da brez ponižnosti niti Marijino devištvu ne bi ugajalo. Na kom, pravi, bo počival moj duh, če ne na ponižnem in miroljubnem? Na *ponižnem* pravi, ne na deviškem; ko bi torej Marija ne bila ponižna, Sveti Duh ne bi počival na njej. Ko bi ne počival na njej, bi je tudi ne naredil rodovitne. Kako bi

namreč spočela od njega brez njega? Jasnó je torej: za to, da je spočela od Svetega Duha, se je, kakor sama zatrjuje, *Bog ozrl na nizkost svoje dekle* bolj kot na njeno devištvu; če je (Bogu) ugajala zaradi devištvu, je vendarle spočela zaradi ponižnosti. Iz tega je razvidno: nedvomno je bila zasluga ponižnosti, da je ugajalo tudi devištvu.

Res ni vsem dano devištvu, še toliko bolj redki pa so tisti, ki imajo obenem z devištvom tudi ponižnost. Če torej moreš devištvu pri Mariji samo občudovati, poskušaj posnemati ponižnost; in to bo zate dovolj. Če pa si deviški in ponižen, kdorkoli že si, si velik!

Kristusovo odlikovanje /človeka/ in Marijina odličnost

Pa je vendarle še nekaj večjega, kar pri Mariji lahko občuduješ: devištvu in rodovitnost obenem; še nikoli se namreč ni slišalo, da bi bila katerakoli žena hkrati mati in devica. O, če se zaveš, čigava mati je, ostrmiš nad njeno čudovito veličino - in kam te to pripelje? Mar ne do

točke, kjer uvidiš, da se nikdar ni mogoče dovolj načuditi? Ali po tvoji presoji - raje po presoji Resnice - ne bo ta, ki je imela Boga za sina, povišana tudi nad vse zборе angelov? Ali si Marija Boga in Gospoda angelov ne drzne imenovati svojega otroka, ko pravi: *Otrok, zakaj si nama tako storil?*

Kdo izmed angelov bi bil tako drzen? Marija pa ve, da je mati. In to veličanstvo, ki mu oni s spoštovanjem služijo, z vso zaupljivostjo imenuje svojega otroka.

Evangelist pravi: *ter jima je bil pokoren.* Kdo komu? Bog ljudem; Bog - pravim - ki so mu pokorni angeli, ki mu služijo poglavarstva in oblasti, je bil pokoren Mariji, ne samo Mariji, ampak zaradi Marije tudi Jožefu. Občuduj torej prvo ali drugo in izberi: ali bolj občuduješ tako blagohotno Sinovo odlikovanje (človeka) ali tako zelo izbrano odličnost Matere; na obeh straneh strmenje, na obeh straneh čudež: da Bog uboga ženo, je ponižnost brez primere; da žena ukazuje Bogu, je edinstvena vzvišenost! Hvalnice v počastitev tistih, ki

Anton Nadrah Ocist

Šmarnice za leto 2003

Desetka svetlega dela rožnega venca

Ki je oznanjal Božje kraljestvo

Evangelist Marko poroča: „Ko so Janeza zaprli, je šel Jezus v Galilejo. Oznanjal je Božji evangelij in govoril: 'Čas se je dopolnil in Božje kraljestvo se je približalo. Spreobrnite se in verujte evangeliju!'“ (Mr 1,15). Za vstop v božje kraljestvo je torej potrebno spreobrnjenje in vera. Jezus je odpuščal grehe tistim, ki so se mu približali s ponižnim zaupanjem. To službo usmiljenja nadaljuje do konca sveta, posebej po zakramentu sprave, ki ga je zaupal svoji Cerkvi. V Jezusovem času je bilo pričakovanje prihoda Božjega kraljestva splošno razširjeno. O Božjem kraljestvu ne govori samo Sveto pismo, ampak tudi takratno judovsko slovstvo. Že Stara zaveza piše o Bogu kot kralju sveta, ker je svet ustvaril in ga sodi. Pravi kralj

starozaveznega božjega ljudstva je samo Bog. Preroki so napovedovali, da se bo Božje kraljestvo uresničilo nad vsem človeštvom, ko bo zakraljeval Mesija, ki bo Davidov potomec. Verni Judje še danes trikrat na dan molijo za prihod Božjega kraljestva.

Jezus je navezal svoje oznanjevanje na splošno pričakovanje Božjega kraljestva. Božje kraljestvo je osrednje Jezusovo oznanilo. V Novi zavezi je ta izraz zapisan kar 122-krat, od tega 90-krat v Jezusovih besedah. Ob njegovem prihodu so si ljudje Božje kraljestvo večinoma predstavljali kot politično kraljestvo, ki se bo razširilo na ves svet. Jezus je takoj ob svojem nastopu hotel pričakovanje Božjega kraljestva očistiti vsake politične primesi. Kadar so Je-

zusa hoteli postaviti za kralja, se je vselej umaknil množici. Pilatu je pojasnil: „Moje kraljestvo ni od tega sveta. Ko bi bilo moje kraljestvo od tega sveta, bi se moji služabniki bojevali, da ne bi bil izročen Judom, toda moje kraljestvo ni od tod“ (Jn 18,36). Jezus ne osvobaja Judov izpod jarma Rimljanov, ampak vse ljudi izpod jarma greha.

Božje kraljestvo je deležnost pri božjem življenju, odrešenijsko božje delovanje, ki je nastopilo z Jezusom in je v polnosti uresničeno v njem. Drugi vatikanski koncil uči: „To kraljestvo sije ljudem iz Kristusove besede, njegovih dejanj in njegove navzočnosti“ (C 5). Apostol Pavel pojasnjuje, da „Božje kraljestvo ni jed in pijača, marveč pravičnost, mir in veselje v Svetem Duhu“ (Rim 14,17). Kristusovo kraljestvo je „kraljestvo resnice in življenja, kraljestvo svetosti in milosti, kraljestvo pravičnosti, miru in ljubezni“. Tako molimo v hvalospevu na praznik Kristusa Kralja.

V vsem Jezusovem delovanju se je kazala navzočnost Božjega kraljestva: pri oznanjevanju evangelija, izganjanju hudobnih duhov, ozdravljanju bolnikov in obujanju mrtvih. Božje kraljestvo je postalo navzoče zlasti z Jezusovo smrtjo in vstajenjem ter s prihodom Svetega Duha. Nebeški Oče v Svetem Duhu

so deviški, opevajo njihovo posebno pravico, da *spremljajo Jagnje, kamor koli gre*. Kakšnih hvalnic je torej po tvoji sodbi vredna ona, ki hodi celo pred njim?

Človek, nauči se ubogati

Nauči se, človek, ubogati; nauči se, zemlja, podvreči se; nauči se, prah, pokoravati se! O tvojem stvarniku pravi evangelist: *ter jima je bil pokoren*, seveda Mariji in Jožefu. Naj te oblije rdečica, prevzetni prah! Bog se ponižuje, ti pa se povišuješ? Bog se pokorava ljudem, ti pa se v vroči želji, da bi gospodoval ljudem, povzdiguješ nad svojega stvarnika?

Če bi sam kdaj zabredel v podobne misli, o da bi mi Bog blagovolil odgovoriti z očitkom, ki ga je dal svemu apostolu: *Poberi se od mene, satan! Ker ne misliš po božje, ampak po človeško*. Kolikorokrat namreč želim vladati ljudem, tolikokrat skušam hoditi pred Bogom. Takrat gotovo ne mislim po božje. O njem je namreč rečeno: *ter jima je bil pokoren*.

ren. Če te je sram, o človek, posnemati človeški zgled, se ti zagotovo ne bo zdelo nedostojno, hoditi po sledih svojega Stvarnika. Če ga morda ne moreš spremljati, kamor koli gre, se potruji vsaj, slediti mu tja, kamor se je on spustil zate; to pomeni: če ne moreš hoditi po vzvišeni poti devištva, mu sledi vsaj po najvarnejši poti ponižnosti; če je iz njene pravilne smeri kam drugam zablodil tudi kdo izmed deviških - da povem čisto resnico - niti ta ne bo spremljal Jag-njeta, kamor koli gre.

Na Devici je vse izredno

Srečna je Marija, ki ji nista manjkali niti ponižnost niti devištvo; to je edinstveno devištvo, ki ga rodovitnost ni oskrnila, ampak ovenčala s slavo; nič manj posebna ni ponižnost, ki je rodovitno devištvo ni uničilo, ampak povzdignilo; popolnoma neprimerljiva je njena rodovitnost, ki jo spremljata hkrati devištvo in ponižnost. Katera od teh stvari ni občudovanja vredna? Katera ne neprimerljiva?

va? Katera ne edinstvena? Čudno bi bilo, če bi ne omahoval, ko se odločaš, kaj je bolj vredno tvojega občudovanja: naj bolj strmiš ob rodovitnosti device ali ob nedotaknjenosti matere; ob vzvišenosti otroka ali ob ponižnosti, združeni s tako vzvišenostjo? Seveda izvzemimo dejstvo, da je brez dvoma treba bolj od vsake posameznosti ceniti celoto in da je brez primere več vzvišenosti in sreče v tistem, ki v sebi združuje vse, ne samo eno od teh stvari.

Poklonite se torej, poročeni, nedotaknjenosti mesa v pokvarljivem mesu; občudujte tudi ve, svete device, rodovitnost te device; posnemajte, vsi ljudje, ponižnost Matere Božje. Častite, sveti angeli, Mater svoje-ga Kralja, vi, ki molite otroka naše Device, njega, ki je tako naš kakor vaš kralj, ki je prenovil naš rod in obnovil vaše mesto. Njegovemu dostojanstvu, ki je pri vas tako vzvišeno, med nami pa tako ponižno, skupaj, vi in mi, dajajmo dolžno hvalo, njegovi dobrotljivosti pa čast in slavo na veke vekov. Amen.

po poveličanem Kristusu deluje v ljudeh, da bi Božje kraljestvo čimbolj zavladovalo v njih. Vsi ljudje so poklicani, da vstopijo v Božje kraljestvo, posebej grešniki. „Nisem prišel klicat pravičnih, ampak grešnike“, uči Jezus (Mr 2,17). To božje delovanje za rast Božjega kraljestva bo trajalo do konca sveta. Rast Božjega kraljestva ponazarjajo Jezusove prilike o sejalcu in semenu, o ljujki med pšenico, o rastočem žitu, o gorčičnem zrnju in kvasu, o zakladu na njivi in o trgovcu z dragocenim biserom ter o mreži z različnimi ribami.

Božje kraljestvo je treba sprejeti kakor otrok, s ponižnim srcem, in biti pripravljen zanj tudi kaj pretrpeti. Jezus uči: „Blagor ubogim v duhu, kajti njihovo je nebeško kraljestvo“ (Mt 5,3). „Blagor tistim, ki so zaradi pravičnosti preganjani, kajti njihovo je nebeško kraljestvo“ (Mt 5,10).

Nebeško kraljestvo je na začetem način navzoče v Cerkvi kakor v kali. Čim bolj je Jezus navzoč med nami, tem bolj je navzoče njegovo Božje kraljestvo. Posebno močno je navzoče pri evharistični daritvi, pri oznanjevanju Božje besede, pri delitvi zakramentov, pri molitvi in praktičnem krščanskem življenju, kjer je na delu ljubezen do Boga in do bližnjega. Jezus Božje kraljestvo še danes oznanja. Drugi vatikanski cerkveni zbor uči: „Navzoče je v svoji besedi, tako da on sam govori, kadar se v Cerkvi bere Sveto pismo“ (B 7).

V očenašu vsak dan prosimo za prihod Božjega kraljestva: „Pridi k nam

tvoje kraljestvo, To ni samo sedanja stvarnost, ampak še bolj prihodnja. Katekizem katoliške Cerkve uči: „V Gospodovi molitvi gre predvsem za dokončni prihod Božjega kraljestva s Kristusovo vrnitvijo. A to hrepenenje ne odvrta Cerkve od njenega poslanstva

Ki je na gori razodel svoje veličastvo

Nekoč je Jezus vprašal svoje učence: „Kaj pa vi pravite, kdo sem?“ Na vprašanje je odgovoril Simon Peter: „Ti si Mesija, Sin živega Boga“ (Mt 16,15,16). Od te Petrove izpovedi vere dalje je začel Jezus učencem pripovedovati, da bo moral v Jeruzalemu veliko trpeti, da ga bodo umorili in da bo tretji dan vstal. Kmalu po napovedi trpljenja je Jezus vzel s seboj na visoko goro Petra, Jakoba in njegovega brata Janeza. Po starem izročilu je bila to gora Tabor. Gora je po gledanju Svetega pisma kraj božje bližine in srečanja z Bogom. Jezus se je zatopil v poglobljeno molitev. Vpričo treh učencev „se je spremenil. Njegov obraz je zasijal kot sonce in njegova oblačila so postala bela kot luč“ (Mt 17,2). Bela obleka kaže na nebeško bitje in je znamenje nebeške slave in blaženosti. Apostoli so Jezusa zagledali pred seboj v nebeški lepoti. Od te lepote so bili očarani in

na tem svetu, temveč jo k temu še bolj zavezuje. Kajti od binokla dalje je prihajanje Božjega kraljestva delo Gospodovega Duha, ki naj Kristusovo delo na svetu dovrši in vse poveličanje dopolni“ (KKC 2818).

Sv. Ludvik Grignon Montfortski pripoveduje o rožnem vencu tale zgled: Neki župnik je večkrat in z vidnim veseljem pripovedoval, kako je z rožnim vencem prenovil župnijo. Dejal je: „V svojih pridigah sem obravnaval najvažnejše resnice, a brez uspeha. Nobenega poboljšanja nisem zaznal. Končno sem se odločil, da bom pridigal o rožnem vencu. Razložil sem vernikom, kako odlična molitev je rožni venec in kako ga je treba moliti. In sedaj izjavljam z vsem poudarkom: Ko sem dosegel, da so ljudje v moji župniji vzljubili rožni venec, je bilo mogoče v pol leta videti veliko izboljšanje. Resnično je, da ima rožni venec na sebi neko božje maziljenje, s katerim gane človeška srca ter jim vlije strah pred grehom in ljubezen do kreposti.“

Zmoli današnjo desetko rožnega venca za prenovo verskega življenja v naši župniji.

vsi iz sebe. S svojo spremenitvijo jim je vnaprej pokazal veličino nebeške blaženosti in jim razkril svojo božjo slavo. Tako je potrdil Petrovo izpoved vere, da je res v polnem pomenu „Sin živega Boga“. Na ta dogodek se sklicuje v svojem drugem pismu očividec Peter, ko pravi: „Ko smo vam oznanili moč in prihod našega Gospoda Jezusa Kristusa, nismo sledili večše izmišljenim bajkam, ampak smo na lastne oči videli njegovo veličastje“ (2 Pt 1,16).

Jezusu in učencem sta se prikazala Mojzes in Elija. Mojzes posebej vse, kar je Bog določil v zapovedih, Elija pa, kar je Bog razodel po prerokih. Kdor spolnjuje zapovedi in navdila prerokov, bo dosegel takšno poveličanje, kakršno se je pokazalo na Jezusu. Evangelist Luka je o Mojzesu in Eliju zapisal: „Prikazala sta se v veličastvu in govorila o njegovem izhodu, ki ga bo dopolnil v Jeruzalemu“ (Lk

9,31). Predstavnik Stare zaveze sta Jezusa krepila za pot v smrt na križu, kajti po tej poti bo šel v poveličanje.

Evangelist Luka nadaljevanje dogajanja takole opisuje: Tedaj „se je naredil oblak in jih obsenčil, in ko so šli v oblak, jih je obšla groza. Iz oblaka se je zaslišal glas: „Ta je moj Sin, moj Izvoljenec, njega poslušajte!“ In ko se je ta glas zaslišal, je bil Jezus sam“ (Lk 9,34-36). Ne samo spremenitev, ampak tudi Očetov glas je potrdil Petrovo izpoved vere, da Jezus ni samo Odrešenik, ampak tudi naravni Božji Sin, pravi Bog. V Kani je Marija naročila strežnikom: „Kar koli vam reče, storite“ (Jn 2,5), na gori pa je sam nebeški Oče naročil učencem in nam vsem: „Njega poslušajte!“ Jezus je zanesljiv učitelj resnice, njega je treba poslušati. Po svojem čudovitem nauku je za vse čase luč sveta.

Krst v Jordanu je bil za Jezusa priprava na javno delovanje, spremenitev na gori pa priprava na trpljenje. S spremenitvijo je hotel Jezus utrditi učen-

ce, da bi v času njegovega trpljenja in smrti ne opešali v veri, ki jo je nekaj dni prej izpovedal apostol Peter. Pri Jezusovi spremenitvi na gori se je podobno kakor prej pri krstu v Jordanu razodela Sveta Trojica. Vstopni spev na praznik Jezusove spremenitve na gori, 6. avgusta, ima prav to misel: „V žarečem oblaku se je prikazal Sveti Duh in zaslišal se je glas nebeškega Očeta: Ta je moj ljubljeni Sin, nad katerim imam veselje; njega poslušajte.“ Veliki katoliški teolog sv. Tomaž Akvinski (+ 1274) je dogodek jedrnato takole izrazil: „Prikazala se je vsa Trojica: Oče v glasu, Sin v človeku, Duh v svetlem oblaku.“

Papež Janez Pavel II. je v pismu o rožnem vencu zapisal: „Najsijajnejša skrivnost svetlobe je spremenjenje, ki se je po izročilu zgodilo na gori Tabor. Na Kristusovem obličju zasije božje veličastvo, ko ga Bog Oče potrdi pred zamaknjenimi apostoli zato, da bi 'ga poslušati' (prim. Lk 9,35 vzp.) in bi se pripravili na to, da bi z njim preživeli tudi nadvse boleče trenutke njegovega trpljenja ter

tako skupaj z njim dospeti do veselja vstajenja in do življenja, spremenjenega in preobraženega v Svetem Duhu.“

Jezusov krst je povezan z našim krstom, Jezusova spremenitev pa napoveduje našo spremenitev, ko bomo ob drugem Kristusovem prihodu poveličani vstali. Prej pa moramo iti za Gospodom po trdi poti križa. V glavni mašni prošnji na praznik Jezusove spremenitve molimo: Na Jezusu „si pokazal poveličanje, ki čaka nas, tvoje posinovljene otroke. Pomagaj nam, da bomo vedno poslušali tvojega Sina in tako postali sodediči njegove slave pri tebi.“ V prazniškem hvalospevu je pomen spremenitve za Jezusa in za nas jedrnato takole označen: „Pred izbranimi pričami je razodel svoje skrito veličastvo in svoje človeško telo poveličal z nebeškim sijajem, da bi se učenci ne pohujšali zaradi njegovega križa. Tako je pokazal najprej na sebi kot Glavi Cerkve tisto slavo, ki čaka vse njegovo skrivnostno telo.“

+

Neka invalidka je zapisala: „Spomin mi seže daleč nazaj, ko sem iščoča in hrepeneča po Jezusu dobila v dar prvi rožni venec. Takrat še nisem dobro vedela, kaj pomenijo jagode na njem in katere so posamezne skrivnosti. Danes mi pomeni molitev rožnega venca znova in znova srečevanje z Jezusovo ljubeznijo, z njegovo odpuščajočo milostjo in obenem srečevanje z Očetom, Sinom in Svetim Duhom. Skrivnostno toplo mi je v duši ob molitvi žalostnega dela rožnega venca. Poseben blagoslov je zame novi, svetli del rožnega venca, ki ga je nedavno uvedel sveti oče Janez Pavel II., zlasti desetka: Ki je na gori razodel svoje veličastvo. Kako bomo srečni, ko bomo na gori Tabor zmagoslavno peli Bogu slavo. Gora Tabor je naše upanje, je radost, s katero bodo naše duše ob svojem času vriskale in pele Gospodu.“

Zmoli današnjo desetko rožnega venca, da bi se v našem narodu poživito upanje v posmrtno življenje.

PODBREZJE — Na nedeljo Slovencev po svetu, 6. julija 2003, so v Podbrezjah odkrili spomenik očetu slovenskega sadjarstva, Baragovemu sodobniku in pionirju slovenskega izseljenskega dušnega pastirstva Francu Pircu, ki je večino svojega misijonskega življenja deloval v Minnesoti. (*Ave Maria*)

Medtem ko je stiskala rožni venec ...

JOSE JULIO MARTINEZ, DJ

Taiwan je velik otok, ki ga poznamo tudi pod imenom Formoza ali svobodna Kitajska; s tem označimo, da otok ni prišel pod oblast brezbožnega komunizma.

V Taipeiju, glavnem mestu otoka, je na univerzi študiral mlado dekle, ki se je imenovalo Roza. Njena mati, gospa Liu, je bila vdova in profesorica na katoliški šoli v Chiayi, 260 km od Taipeja. Rozini bratje so študirali v Združenih državah Amerike. Roza se je zelo trudila, da bi njena mati ne občutila samote; vsak teden jo je poklicala po telefonu in vsak drugi dan ji je poslala kratko pisemce. Rozina lepota je vzbudila navdušenje in občudovanje študenta Yi -Yija, ki je postal njen prijatelj in je želel postati tudi njen zaročenec. Roza tega ni sprejela; morda, ker je mislila, da sta še premlada, da bi se zaročila, ali pa ker se je bala, da je Yi -Yijeva mati ne bi sprejela. Gospa je bila zelo gospodovalna protestantka, medtem ko je bila Roza iz verne katoliške družine. Od svojih staršev je prejela zvestobo veri kot dragocen dar. Oba starša sta bila redna sodelavca katoliških revij in tudi drugače sta delala v apostolatu za širjenje evangelija. V družini so se zavedali, da je njihovo največje bogastvo vera in ljubezen do Kristusa in do bližnjega.

Yi - Yi je odpotoval na študij v Severno Ameriko. Ni se oglasil niti s pisdom in Roza je mislila, da je njuno prijateljstvo končano. Po nekaj mesecih se je zaročila s katoliškim študentom. Prav tedaj pa se je vrnil Yi - Yi iz Amerike; dokončal je študij. Obiskal je Rozo, ki se mu je zdela še lepša in zanimivejša. Ponovil je svojo prošnjo, da bi postala njegova zaročenka. Rozin odgovor je bil odločen: „Ne Yi - Yi. Bil si mi prijatelj in si lahko še. Zaročenec ne. Jaz sem zaročena drugemu in ne morem nazaj.“

Poteklo je več dni in on je prišel z enakimi zahtevami; vendar mu je ona vedno enako odgovorila.

„Povedala sem ti, da sem dala svojo besedo drugemu in kristjani moramo spoštovati dane obljube.

Nikar me ne sili, Yi -Yi.“

„Vztrajam, Roza; veš, da imam močan značaj. Nikoli ne bom mogel sprejeti, da bi kdo drug bil tvoj mož. Zmožen sem narediti katerokoli neumnost.“

„Žal mi je, če misliš delati neumnosti, vendar ne morem prelomiti dane besede“, mu je odgovorila Roza. On pa je naredil strašno dejanje.

Naslednji dan jo je prišel obiskat; s sabo je prinesel steklenico petroleja. Odprl ga je in izlil tekočino Rozi po obrazu, glavi, obleki. Predno se je Roza zavedla, je prižgal vžigalico in jo vrغل nanjo. V trenutku je bila v objemu ognjenih plamenov. Roza, nadarjena univerzitetna študentka, ljubeča hčerka in zvesto dekle je postala mučenka dane obljube.

Zazvonili so telefoni, ambulanca je odpeljala ožgano truplo pogumne mladenke, policija pa je zaprla Yi - Yija. Prijatelji so obvestili gospo Liu: „Tvoja hčerka je postala žrtev velike nesreče, Roza je nevarno poškodovana, najbrže je ne boš našla žive.“

Vse to je šlo po glavi gospe Liu na dolgi poti od Chiayi do Taipeja. Obujala je spomine ne telefonske klice in ljubeča pisma, na vso vztrajnost in otroško ljubezen. Obenem je premišljevala.

„Vse to je za vedno izgubljeno? Kako žalostni bodo moji dnevi, kako samotne moje noči. Je ona že mrtva? Kakšna nesreča jo je zadela?“

Gospa Liu je stiskala med prsti rožni venec in delala to, kar delajo vse krščanske matere v takih trenutkih; molila je in jokala.

Takrat, ko se je približal čas srečanja, je zvedela zadnjo novico. Njena hčerka je umrla zažgana. To je storil odslovljeni in ljubosumni možki.

Po nekaj mesecih je bil Yi -Yi obsojen na smrt. Sodišče druge stopnje je potrdilo obsodbo. Njegov odvetnik je naredil prošnjo na najvišje sodišče, ki je potrebovalo nekaj časa, da bi izreklo končno obsodbo.

V tem času je v našo zgodbo posegel španski misijonar na Formozi, du-

hovnik Marcelino Andreu, ki je napisal tole pismo:

23. oktobra, ob devetih zvečer, so me iz nekega hotela poklicali po telefonu. Gospa Liu je prosila, da bi jo obiskal duhovnik. Takoj sem se odpravil k njej in gospa Liu mi je razložila, da ji je Yi — Yi poslal več sporočil, v katerih jo je prosil, da bi ga obiskala v zaporu, ker bi jo rad prosil odpuščanja. Vendar se ona ni počutila dovolj močna za ta obisk. Ubijalec, tedne pred usmrtnitvijo, je vztrajal na tej prošnji. Rozina mati mu jo je hotela izpolniti. Počutila se je sama in slabotna; potrebovala je spremstvo in nasvet katoliškega duhovnika. Takoj sem spoznal veličino njene duše, pogreznjene v bolečino. Povedala mi je da kot Jezusova učenka, pozna svojo dolžnost odpuščanja. Vendar je dodala: „Ni to izdajstvo moje hčerke? Če mu odpustim, se ne postavim na stran ubijalca?“

Dolgo časa sva se pogovarjala. Spomnil sem jo, da je bila njena hčerka pogumna in zvesta, da se ni ustrašila groženj, da ni podlegla prilizovanju. Bila je mučenka zvestobe in obljubljeni ljubezni.

Gospa Liu so se orosile oči, vendar ni jokala. Že veliko solza je pretočila uboga mati. Počakal sem, da se je pomirila.

„Se vam ne zdi gospa, da Roza ne želi maščevanja, ampak ljubezni? Želi, da tudi vi odpustite Yi — Yiju, kakor mu je gotovo ona odpustila, predno je odšla v nebesa, kjer je vse ljubezen?“

„Da, da razumem. Odpustila mu bom. Takoj jutri bom šla v jetnišnico. Prosim vas oče, spremljajte me.“

Zagotovil sem ji spremstvo in poslovlila sva se z obljubo, da bova zvečer oba molila k Jezusu, ki vse odpušča. Ves čas najinega pogovora je gospa Liu med prsti stiskala rožni venec, kakor da bi prosila pomoči Njo, katere dušo je prebodel meč bolečin.

V jutru 29. oktobra sem se peljal z avtom do hotela, kjer sta me že čakali dve materi; Rozina in Yi -Yijeva. Do jetnišnice skoraj nismo govorili. Obe materi sta veliko premišljevali in veliko trpeli.

Vstopili smo v pisarno jetnišnice in pričeli postopek za obisk na smrt obsojenega jetnika. Pošiljali so nas od enega okenca do drugega. Vse je bilo težavno in zapleteno. Po dveh urah smo dobili dovoljenje in se znašli v govorilnici. Pogovor ni smel trajati več kot dvajset

minut. Zapornik, bolj poznan po številki 695 kot po svojem imenu, se je pojavil pred nami za železno ograjo in dvojnimi steklom. Z njim smo lahko govorili samo po telefonu. Najprej je govorila gospa Liu. Kot da bi odgovorila na ujetnikovo prošnjo, mu je rekla: „Odpustim ti vse, kar si storil.“ Nastal je kratek molk. Gospa Liu je zbirala moč za nadaljni pogovor. V levi roki je stiskala svoj rožni venec, z desno je držala slušalko. Ne da bi jo kdo prosil ali omenil, je obljubila Yi — Yiju, ki jo je preko steklene stene pazljivo in nepremično poslušal.

„Če ti moje pismo najvišjemu sodišču lahko zmanjša kazen, sem pripravljena napisati, da sem ti odpustila.“

Tedaj je spregovoril Yi — Yi. Nisem ga slišal, vendar sem si predstavljal, da je izrazil strašne očitke vesti, ki jih je občutil, ker mu je gospa Liu tako odgovorila.

„Ne glej nazaj! Preteklost se ne more vrniti. Glej naprej! Pomisli, da se boš srečal z Bogom. Njega prosi odpuščanja, da te bo sprejel v življenje, ki je večno.“

Zdelo se mi je, da je obsojenec zopet izpovedal svoj zločin, ker mu je gospa Liu odgovorila: „Ne glej na preteklost, glej proti Bogu!“

Gospa Liu mi je podala slušalko. Pozdravil sem obsojenca in se mu ponudil, da bi mu pomagal srečati se z Bogom. Odgovoril mi je, da je že bil pri njem protestantski pastor in da želi nadaljevati z njim. Spodbujal sem ga v ljubezni do Jezusa in v zaupanju v odpuščanje. Bog vedno odpusti, kadar se kesamo.

Končali smo obisk in odšli na vrt. Moral sem podpreti gospo Liu, ker je omedlela. Ti trenutki so jo izčrpali. Njena ljubezen je zmagala nad maščevanjem.

Do tu podpisano pričevanje duhovnika Marcelina Andreua.

Čprav ne bi pismo gospe Liu pričalo najvišjega sodišča, da bi znižalo obsojencu smrtno kazen, bo ostalo kot večni spomenik, zgled vsem kristjanom otoka pa tudi vsemu svetu kot živo pričevanje. Katoliška mati ni samo odpustila ubijalcu svoje hčere, pač pa mu je tudi skušala znižati kazen, medtem, ko je v rokah stiskala rožni venec. Tu je moč vere v Jezusa Kristusa in njegovo mater Marijo. Tukaj je moč Jezusove in Materine ljubezni.

Prevedla Metka Mizerit

VPRAŠUJETE- odgovarjamo

1. Imam prijatelja protestanta, s katerim pogosto obravnavava tudi verska vprašanja. V enem takih pogovorov mi je stavil nekaj vprašanj v zvezi z našo spovedjo. Ta vprašanja so bila: 1 - Na kaj se opiramo katoličani, ko trdimo, da duhovniki lahko odpustijo grehe? 2 — Zakaj je potrebna spoved grehov, ko je pa Kristus odpustil grehe brez spovedi? 3 — Duhovnik je lahko tudi grešnik, kakor smo vsi drugi. 4 — Katere so razlike med protestanti in katoličani glede odpuščanja grehov?

K prvemu vprašanju katoličani odgovorimo, da se mi opiramo na Kristusove besede, s katerimi je apostolom dal oblast odpustiti grehe, ko jim je dejal na večer svojega vstajenja. „Prejmite Svetega Duha, katerim boste grehe odpustili, so jim odpustili, katerim jih boste zadržali, so jim zadržani“ (Jn 20,22). Te oblasti pa Kristus ni dal samo apostolom osebno, ampak tudi njihovim naslednikom. Kristus je namreč prišel odrešiti vse ljudi, zato je hotel, da ta oblast odpuščanja grehov preide od apostolov na njihove naslednike, škofo in njihove pomočnike, duhovnike. Tako naj oblast odpustiti grehe v Cerkvu traja, dokler bo kakšen grešnik na svetu, ki bi želel prejeti odpuščanje svojih grehov.

K drugemu vprašanju, odgovarja-

mo: Jezus je res odpustil grehe, ne da bi se mu grešniki spovedovali svojih grehov. Njihova spoved ni bila potrebna, ker je Kristus jasno bral v srcih ljudi ne le njihove grehe, ampak tudi njihovo kesanje in trden sklep poboljšanja. Kristus je „vedel, kaj je v človeku“ (Jn 2,25). Obenem pa je treba imeti pred očmi tudi dejstvo, da greh ne žali samo Boga, ampak tudi vso cerkveno občestvo, ki jo predstavljajo škofje in duhovniki. Duhovniki torej ne zastopajo samo Boga, ampak tudi Cerkev. Toda ker ti ne berejo v srcih grešnikov, zato je nujno, da grešnik sam božjemu namestniku izpove vse, kar je potrebno, da mu duhovnik more dati odvezo od grehov.

K tretjemu vprašanju je odgovor tale: Tudi apostoli so bili grešniki, pa jim je kljub temu Jezus dal oblast odpustiti grehe. Tako so tudi duhovniki grešniki, ki vsak dan skupaj s svojim ljudstvom ponavljajo pri sveti maši: Spovem se Bogu vemogočnemu... Duhovnik odpustič grehe v moči oblasti, ki jo je po Cerkvu prejel od Kristusa, ne pa, ker bi bil sam ne vem kako svet. Odpustič grehe ne v svojem imenu in ne s svojo oblastjo, ampak v imenu božjem in s Kristusovo oblastjo.

Na četrto vprašanje pa lahko takole odgovorimo. Protestant greši, prosi Boga za odpuščanje in pravi, da mu Bog odpusti. Toda kako protestant ve, da mu je Bog res odpusti? Težko bo popolnoma gotov odpustičanja. Katoličan pa, ki si je svest, da se je dobro spovedal, trdno ve, da mu Bog odpusti, ko duhovnik nad njim izreče besedo odveze: „Jaz te odvežem tvojih grehov v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha.“ Zanimivo je tudi dejstvo, da se je sam Luter, ki je v teoriji odpravil zakrament sv. spovedi, sam še naprej spovedoval in sicer prav do konca svojega življenja. Mnogi protestanti sami priznajo: Kadar grešim, prosim Boga odpustičanja, a na žalost nikdar nisem popolnoma gotov, da mi je Bog res

odpustil. Katoličan pa ima to gotovost. Zato ni čudno, da se mnogi protestanti zavzemajo za to, da bi se pri njih obnovila spoved.

2. Neka prijateljica se mi je pritožila, da njen župnik ni hotel krstiti njenega otroka, ker je ona samo civilno poročena z ločenim moškim, s katerim se ne more poročiti cerkveno. Župnik ji je rekel, da dokler ne uredi svojega zakonskega življenja, ne more krstiti njenega otroka. Je župnik pravilno ravnal?

Ni pravilno ravnal, kajti starši imajo pravico prositi od Cerkve krst svojih otrok, če je dano utemeljeno upanje, da bo otrok vzgajan v katoliški veri. To upanje pa je v tem primeru dano, kajti če je otrokova mati prosila krst otroka, je treba predpostavljati, da je to storila iz pravega namena, namreč zato, da bi bil njen otrok kristjan že od zgodnje otroške dobe. In če je prosila krst, je gotovo tudi pripravljena, da bo skrbela za njegovo krščansko vzgojo. Sicer bi se nad duhovnikovo zavrnitvijo ne pritoževala. Res je, da ni idealno, da kdo prosi za krst svojega otroka, pa sam ne živi skladno s svojo vero, kot je to primer pri tej ženski. Toda, po drugi strani ji je pa šteti v dobro, da je zavzeta in pripravljena krščansko vzgajati svojega otroka, četudi sama še nima moči, da bi pustila svoje grešno zakonsko razmerje.

Pa tudi v primeru, da bi ona ne bila posebej pripravljena skrbeti za krščansko vzgojo otroka, a bi morda kdo drugi jamčil zanjo, na primer, kateri od botrov ali pa kaka druga prijateljska oseba, bi bilo to jamstvo zadostni razlog, da sme biti otrok takšne matere krščen. In to se dejansko tudi pogosto dogaja. Načelno je treba reči, da so prav redki primeri, ko duhovnik sme odreči krst otroku.

Zakonca, ki sta samo civilno poročena, ker pač zaenkrat še nimata moralne moči, da bi svoje grešno razmerje prekinila, nista izključena iz cerkvenega občestva in morata še naprej izpolnjevati vse verske dolžnosti, razen da ne smeta pristopati k obhajilu. Ena teh dolžnosti je tudi, da poskrbita za krst in versko vzgojo svojih otrok. Duhovnik bo pa tudi vse storil, da jima bo pomagal rešiti njun zakonski problem, kar se pogosto ne more doseči tako. ■

Najti resnični smisel svojemu življenju

Nagovor škofa ALOJZA URANA med sv. mašo za mlade argentinske Slovence ob zaključku njihovega tečaja za izpopolnjevanje v slovenščini 25. julija 2003 v Ljubljani-Šiška

Ob zaključku vašega tečaja za izpopolnjevanje v slovenskem jeziku tukaj, v domovini vaših staršev, se zahvaljujemo Bogu za vse možnosti, ki ste jih imeli, da ste lahko skupaj preživeli te dneve in se marsikaj lepega naučili. Ko sem vas obiskal v Argentini pred dvema letoma, sem najbolj občudoval prav ohranjanje slovenščine v tretji in celo četrti generaciji.

Upam, da se zavedate, da je to vrednota in ne samo dodatno breme (primer Emanuela Marinija iz Milana, ki pri 24 letih že govori 22 jezikov, tudi slovensko). V mladem človeku mora biti navzoča zdrava ambicija, da bi v svojem življenju nekaj dosegel. Danes je veliko ponudb. Nekateri so zelo „poceni“, saj obljublajo srečo brez napore in takoj. Miselnost, ki je „v zraku“, nagovarja mladega človeka: „Izkoristi življenje, privošči si, zagradi priložnost, ki se ti ponuja, kaj te brigajo drugi, nase glej!“ Če fant ali dekle nimata nekoga, ki pokaže na življenje in srečo z drugega zornega kota, potem je razumljivo, da ga **takšna ponudba hitro premami. Ko sam pride do spoznanja, pa je velikokrat prepozno.**

Danes obhajamo praznik apostola Jakoba, ki nam odkriva s svojim življenjem, kako težka je pot do pravega spoznanja.

Nakazoval se mu je poklic, ki je bil najbolj „pri roki“: ribič. Oče je bil ribič, on z bratom Janezom je bil že kar spreten lovilec rib. Njegovi prijatelji in sovaščani so bili v enakem življenjskem položaju.

Potem se **pojavi** njegov bratranec **Jesus iz Nazareta**, ki je bil že vseskozi „**nekaj posebnega**“. Bil je velik občudovalec narave, izredno lepo se obnašal v templju, v shodnici, med ljudmi. Njegovo življenje je bilo umirjeno, približal se je vsakemu človeku. Srečanje z njim je pomenilo izredno bogastvo. Celo veliki Janez Krstnik, ki

so ga vsi hodili poslušati, ko je klical v puščavi, je pokazal nanj in svoje učence usmeril, naj sedaj hodijo za Jezusom.

Povabilo **na pot z Jezusom je bilo nekaj mikavnega**. Če ne drugega, je pomenilo neko avanturo, ki je prinašala vsak dan kaj novega. Biti ob nekom, ki je delal čudeže, zbiral velike množice ljudi, je pomenilo tudi **nekaj „drobtinic“** za tiste, ki so mu blizu. Razumljivo je, da sta se Jakob in Janez v nekem trenutku, ko so Jezusa zavrnil v Samariji, zavzela zanj in hotela nad nepridiprave priklicati ogenj z neba. Jezus pa jima je samo kratko odgovoril: „Ne vesta kakšnega duha sta!“

Današnji evangelijski odlomek nam razkriva „vso resnico“ Jakobovih želja. Skupaj z bratom Janezom sta vključila v „lobiranje za stolčke“ še lastno mater, Jezusovo teto Salomo. Tudi tokrat sta onadva dobila „lekcijo“. „Saj ne vesta, kaj prosita. Ali moreta piti kelih, ki ga bom jaz pil?“ Odgovor je bil čisto lahek: „Seveda moreva!“ Nista vedela, kakšen kelih bo moral piti Jezus. To bo kelih lastne krvi. **Ta kelih bosta pila**. Edina obljuba, ki jo Jezus daje svojem učencem, da bodo doživljali isto, kot je doživljal sam. Darovali bodo svoje življenje.

V evangeliju pa je opisano še **eno dejanje iste drame**. Ostali apostoli so **negodovali** nad preveliko ambicioznostjo Jakoba in Janeza, češ: - glejte ju povzpneteža, kaj pa se gresta, ali sta kaj več kot mi! S tem so dokazali, da **niso nič boljši**. Bili so nevoščljivi, ker so imeli podobne želje, čeprav so bile morda še skrite v podzavesti.

Jezus je zato vse skupaj poučil o resnični vrednosti človeka in njegove časti. Vladarji sveta vladajo nad svojimi ljudmi. **Med vami pa ne bo tako.**

- *Kdorkoli hoče biti velik, bodi vaš strežnik*

- *Kdorkoli hoče biti prvi, bodi*

Kako naj mi uspe biti zvest vse življenje?

Ne gre za to, da bi moral na dan svoje poroke vedeti, ali bom zvest vse življenje, temveč bolj za to, da si postavim vprašanje, ali sem odločen, da je moški oz. ženska mojega življenja ta, ki sem jo izbral/ga izbrala. Vsak dan smo poklicani k obnovitvi naše zaveze v Cerkvi, ki jo sklenemo na dan poroke, v „da“-ju, ki ga svobodno potrjujemo v vseh dejanjih vsakdanjega življenja: „Dajem se ti in te sprejem.“ Biti zvest, pomeni rasti skupaj v vzajemnem daru, ki se je začel z dnevom poroke in se bo z leti nenehoma razvijal. Potrebuje čas, da raste in se gradi. Je načrt, ki ga morava sestaviti sku-

paj. Pomeni, da lahko rečem drugemu: „Karkoli se bo zgodilo, s teboj bom, v tvojih srečnih in žalostnih trenutkih.“

- Zvestoba je na primer pričevanje žene, ki je po petdesetih letih skupnega življenja, potem ko je izgubila svojega moža, rekla: „Toliko stvari sva si imela še povedati!“ Verjeti v drugega, upati vanj, biti pozoren do njega, ga vsak dan sprejemati, to je pot zvestobe. Pot, ki je včasih težka, zahtevna, toda izvir sreče in rasti.

- Zvestoba kljub temu ni zavarovana pred skušnjavami. Ker je pot, rast, potrebujem nekaj znamenj, ki

mi jo bodo pomagala ohraniti. Brezbriznost do drugega ubija zvestobo. Nimam časa za drugega, najprej moja kariera, moj razvoj, moj šport, hobi, moji prijatelji. Svoboden sem in hočem ohraniti svojo svobodo itd. Postopoma komunikacije ni več, vsak živi zase, namesto da bi živel za drugega, in tedaj sem nezadovoljen in ob mnogih življenjskih skušnjavah skušan, da bi prelomil obljubljeni zvestobo.

- Potrebno je, da „na stražo“ postavimo budnost v srcu, v očeh, v telesu, v govorjenju, da ohranimo zvestobo tako kot varujemo dragocen zaklad. Skušnjave današnjega sveta so močne: razširjena pornografija, banaliziranje spolnosti, iskanje užitkov zase, izzivalna moda, filmi, ki spodbujajo nezvestobo itd. Toliko vplivov nas lahko rani v naši zvestobi. Obljuba zvestobe nam postane drznost, tveganje, kjer nam lahko samo Bog, ki je večno zvest, zagotovi svojo zvestobo. Bolj kot bomo črpali iz božje ljubezni, bolj bo ratala naša zvestoba.

- Zakrament zakona je neizčrpen vir, pri katerem se lahko hranimo vsak dan, da bi vztrajali v zvestobi. V ljubezni, ki postavi za svoj temelj Boga, lahko zmaga zvestoba. Ne pozabimo na besede, ki jih Jezus pravi vsakemu izmed nas: „Ne bojte se! Z vami sem vse dni do konca sveta.“ (Mt 28,20)

Iz revije On živi

vsem služabnik!

Sin človekov tudi ni prišel, da bi se mu streglo, ampak, da bi on stregel in dal svoje življenje v odkupnino za druge.

Te skrivnosti učenci niso doumeli, dokler niso:

- videli uresničenje te napovedi in doživeli, da je iz največjega služenja in popolnega darovanja, izšlo novo življenje;

- sami apostoli sprejeli to novo življenje ob lomljenju kruha. Šele takrat so se jima „odprle oči, da sta ga spoznala“.

Apostol Pavel se zaveda, da imamo zaklad v lončenih posodah, vendar imamo tudi „preobilno moč iz Boga“. Zato velja:

Stiskajo nas, pa nismo utesnjeni; v zadregi smo, pa ne obupujemo; preganjajo nas, pa nismo zapuščeni; na tla nas mečejo, pa nismo pobiti.

Če z njim umiramo, bomo z njim tudi živeli!

Kadar živiš iz Boga in v Jezusu Kristusu dobivaš hrano, si nepremagljiv. Vsak dan postane dragocen in ima večno vrednost, kadar ga povežemo z njim.

Želim vam, da bi vsi našli resnični smisel svojega življenja v skrivnosti darovanja za Boga in za druge. (*mati Terezija*).

NAJINI ZAČETKI

Sediva skupaj na vrhu gore in v tišini opazujeva dolino in čudovit razgled. Zadnje ure, ki sva jih skupaj prehodila, so podoba poti najinega skupnega življenja. Od najinega poročnega potovanja naprej, ko sva se skupaj povzpela na strmine, nama gora pomeni šolo življenja. Ti najini pobeži v prelaze in ledenike so namreč priložnost, da se ustaviva in poiščeva stičišče, ko je potreben prehod v novo obdobje.

Vse najino življenje vidim v luči današnjega dne: koliko prehojene poti je za nama od prvih sanj in načrtov v dvoje!

Najprej sem te hotela imeti le zase, te hotela spremeniti, te oblikovati po svojem okusu, da bi bila lahko eno s teboj. Potrebna so bila leta preprirov, kljubovanj in nerazumevanj, preden sem razumela, da ti nisi jaz. Tedaj sem te začela sprejemati drugačnega, ljubiti tvojo drugačnost.

Vztrajno sem nasprotovala tvojemu načinu razmišljanja. Nisem razumela, zakaj ne razmišljava enako in nikoli se nisem strinjala s teboj v razpravah z najinimi prijatelji. Postopoma sem te začela poslušati. Odkri-

la sem, da se lahko dopolnjujeva in skupaj izraziva bogatejšo resnico.

V začetku najinega zakona sem se pogosto zaprla, ker nisi razumel mojih občutkov. Bila sem povsem brez smisla za humor in jezila sem se zaradi tvojih slabih šal. Potrebno je bilo, da sem se naučila jasneje izražati svoje želje. Sedaj ne mine teden, ne da bi si vzela čas za skupen pogovor.

Ko sva se poročila, sva Boga prosila zlasti za milost, da bi si ostala zvesta. Nekega dne sem začela verjeti, da te ne ljubim več, ker nisem več čutila navdušenja prvih dni. Srce mi je začelo biti za drugega in prišla je skušnjava, da bi stopila v avanturo. Globoko v meni pa je ostajala zarisana gotovost najinega začetka. Razdeljena zaradi tega občutka sem padla v depresijo. Po letu dni pekla sva odkrila molitveno skupino Prenove in v nama se je zbudilo novo upanje. Vpila sva h Gospodu in potegnili naju je iz brezna. Bila sva rešena. Odpustil si mi, najina ljubezen se je povsem prenovila in sedaj te vsak dan ponovno izberem.

Pogosto me je motilo to, da mi ne podarjaš rož. Vendar pa sem sedaj bolj pozorna na druga drobna dejanja ljubezni in odločila sem se, da bom trgala te cvetlice. Danes imam pred seboj celo cvetlično gredo.

Naučila sva se biti eno telo. Včasih nespretna ognjevitost prvih let se je spremenila v zaljubljeno nežnost, kjer vsak od naju išče veselje drugega.

Zelo različno vzgojena sva bila, ob

rojstvu otrok soočena z vprašanjem, kako jih vzgojiti. Lastila sem si jih in bila včasih slepa, ko je šlo zanje. Zavedla sem se, kako pomembno je, da se oprem nate in da jih za njihovo dobro skupaj izročiva Gospodu. Sedaj ko so najini otroki že odrasli, lahko vidim, kako nama je Bog pomagal.

Andreja

OSTALA SEM SAMA

Pred dvema letoma me je s tremi otroki zapustil mož. Odšel je v nebesa, da bi užival Gospodovo slavo, ki jo je že na zemlji tako močno iskal. Z njegovo telesno odsotnostjo njegov obstoj ni nič manj resničen; je le drugačen in zaznajo ga lahko samo oči vere. Čeprav me je po osmih letih zakona ta ločitev zelo potrla, se mi danes zdi, da predstavljajo milosti, ki nama jih je dal Gospod med najinim skupnim življenjem, neminljivo dediščino in še naprej dajejo sad. Verujem, da te milosti izvirajo iz zakramenta poroke, po katerem je Bog najino ljubezen prepojil s svojo troedinjo Ljubeznijo. Kot par sva tako tudi midva postala soudeležena v večni zavezi, ki jo je s človeštvom postavil Kristus.

Elizabeta

Iz revije *On živi*

KRATKE NOVICE

LJUBLJANA — Izselsko društvo Slovenija v svetu je 14. junija priredilo v Zavodu sv. Stanislava v Šentvidu 10. Tabor Slovencev po svetu. Osrednja tema srečanja je bila: Slovenija ob vstopu v Evropsko unijo — novi izziv. Najprej je vodil somaševanje ljubljanski pomožni škof mšgr. Alojz Uran, ki je pri Slovenski škofovski konferenci odgovoren za Slovence v zamejstvu in po svetu. Nato so po pozdravih predsednika Slovenije v svetu Boštjana Kocmurja, vodje Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu drž. sekretarja Črtomirja Špacapana, predsednika Svetov slovenskih organizacij Sergija Pahorja in drugih govorili pri okrogli mizi državni sekretar na Službi za evropske zadeve Andrej Engelman, direktor za sti-

ke z vzhodnoevropskimi državami na avstrijskem zunanjem ministrstvu Zdravko Inzko, časnikar in javni delavec Ivo Jevnikar iz Trsta, predsednik Zveze Slovencev na Madžarskem Jože Hirnök in odgovorni urednik Novega glasa ter kulturni delavec Jurij Paljk iz Gorice.

Okroglo mizo je vodil Matej Erjavec, pel je Kvintet Ventus, na ogled pa je bila še razstava akademske slikarke Andreje Dolinar iz Argentine. (*Mladika*)

LJUBLJANA — Na referendumih za vstop Slovenije v NATO in v EU 23. marca 2003 je za vstop v EU glasovalo 93 odstotkov, za vstop v NATO pa 60 odstotkov slovenskih volivcev. (*Ave Maria*)

LJUBLJANA — V nakladi 5.000

izvodov je izšel prvi katoliški molitvenik za vojake in policiste v slovenščini. Molitvenik je pripravil vojaški vikariat, financirala pa ga je Slovenska škofovska konferenca. Vojaški vikar polkovnik dr. Jože Plut je prepričan, da bo z molitvenikom podobno kot z izdajo Nove zaveze s Psalmi za vojake, kar je izšlo lani v 1.500 ozvodih in je že pošlo. (*Ave Maria*)

BEJING — Na Kitajskem so konec leta 2002 uradno zabeležili več kot milijon narkomanov, kar je 11% več kot leto prej. Med njimi je večina mladih, med katerimi narašča tudi stopnja kriminala. Za tihotapce drog so predvidene hude kazni — samo leta 2002 so nad njimi izvršili več smrtnih obsodb, vendar je pohlep po zaslužku večji. (*Ave Maria*)

Stolnica v San Justu

METKA MIZERIT

Slovenci v San Justu imajo že skoraj petdeset let slovensko sv. mašo v stolnici. Na pročelju cerkve je spominska plošča kot izraz hvaležnosti za razumevanje in gostoljubje. Zato se mi je zdelo, da bi bilo lepo, če bi tudi o tej cerkvi napisala nekaj za Duhovno življenje.

Kratka zgodovina

Pred stopetdesetimi leti okraj še ni bil naseljen. Do tukaj so segala veleposestva, kjer so na estancijah živele posamezne družine. Gojili so govejo živino. Ljudje, ki so se začeli naseljevati, so želeli, da bi imeli neko središče. Dediči Justa Villegasa so leta 1856 podarili nekaj zemlje, da bi tam ustanovili vas. Želja pokojnega Justa je bila, naj bi se vas imenovala San Justo, po njegovem svetniškem zavetniku. Določili so prostor za trg; na eni strani naj bi bila cerkev, na drugi občina, na tretji okrajno sodišče in na preostali šola.

Zemljišče, ki je bilo namenjeno za cerkev, je bilo 50 m široko in 80 m dolgo. Po nekaj mesecih so tu že postavili skromno kapelico, natanč-

no na mestu, kjer danes stoji stolnica. Prebivalci so želeli, da bi tukaj imeli svojo župnijo in stalnega duhovnika. 27. septembra 1858 je msgr. Mariano José de Escalada, škof iz Buenos Airesa, zaprosil zunanjega ministra za ustanovitev župnije. 30. oktobra 1858 je v skromni kapelici duhovnik Juan Cadermatori, ki je bil

imenovan za kaplana, prvič daroval sv. mašo. Služba božja je bila le ob nedeljah. Takrat je duhovnik tudi krščeval, spovedoval in delil zakrament sv. maziljenja. Za kapelico in božjo službo so skrbeli duhovniki moronske župnije. Skromna kapelica je imela tudi stolp in zvon, ki je vabil okoliške prebivalce k bogoslužju. Zvon je iz leta 1858 in nosi napis „Ave Stella Maris“, zdrava Morska Zvezda. Danes ga hranijo v farni šoli.

Leta 1862 so ustanovili župnijo. Za župnika je bil imenovan duhovnik Cristobal Cavalli. Ustanovili so tudi razne bratovščine; med njimi je bila najpomembnejša Bratovščina presvete usmiljene Device. Ob farnih žegnanjih so priredili procesije in ponесли Marijin kip po vaških ulicah.

Kapelica je postala premajhna za ljudi, ki so se v vedno večjem številu naseljevali v okraju. Ko je leta 1879 prevzel župnijo duhovnik Francisco Acquavella, so sklenili, da bodo kapelico povečali. S pomočjo okoliških prebivalcev so ustanovili odbor, ki je imel nalogo pozidati cerkev. Leta 1895 so dogradili temelj, ki ga poznamo danes. Zidan je v gotskem slogu. Takrat je imel dva stolpa, ki sta bila v zunanosti gotsko oblikovana. Desni stolp je bil zvonik; tu sta še vedno dva zvonova iz leta 1892. Prvi je posvečen svetima bratoma Justu in Pastorju, drugi pa Karmelski materi Božji. V levem stolpu je bila krstilnica. Krstni kamen hranijo še danes; stolp pa so porušili, ko so zidali škofijo.

Leta 1929 je začela puščati cerkvena streha. Takratni župnik Ricciardi je zaprosil državo za popravilo, pa ni uspel. Zopet se je ustanovil odbor za obnovo cerkve, vendar je do leta 1938 niso začeli popravljati. Zaradi nevarnosti, da bi se streha porušila, so župnijo zaprli. Sv. mašo so imeli v zavodu sv. Roze iz Lime, ki so ga upravljale sestre dominikanke. Medtem so župnijsko cerkev popravljali. Obnovitvena dela so končali šele leta 1941, ko je bil imenovan za župnika msgr. Marcón. Zelo je poživil versko življenje v župniji, ustanovil vrsto cerkvenih organizacij in tudi farno šolo. Bil je velik prijatelj Slovencev, po njegovi dobroti imamo tu slovensko sv. mašo.

V San Justu je bila ustanovljena škofija 21. julija 1969. Njen prvi škof

je bil msgr. Jorge Carlos Carreras. Zavetnica škofije je Devica Marija Božja mati.

Cerkev in župnija pa imata za zavetnika dva mlada mučenca, sveta brata Just in Pastor, ki godujeta 9. avgusta. 1. novembra 2002 so iz Španije prinesli relikvije mučencev Justa in Pastorja ter jih v stolnici slovesno ustoličili.

Sveta brata Just in Pastor

Kdo pa sta ta dva svetnika? Njužno življenje je bilo zelo kratko. Alcalá de Henares je malo mesto, 30 km oddaljeno od Madrida. Ko je bilo ozemlje zasedeno po Rimljanih, se je imenovalo Compluto. Mimo je vodila cesta, ki je povezovala Španijo z Rimom. Za časa cesarja Trajana je bilo tukaj vojaško taborišče. V teh krajih je misijonaril sv. Evgenij, zato je bilo v mestu veliko kristjanov. Med najbolj gorečimi je bila plemiška družina z dvema dečkoma, Justom in Pastorjem. Leta 304 je prišel v Compluto Dacian, velik sovražnik kristjanov. Izdal je odlok o preganjanju Kristusovih učencev. Ko sta to zvedela Just in Pastor, sta se sama javila v pretoriju na sodišču. Bila sta otroka, sedem in devet let stara.

„Vi iščete kristjane? Tukaj sta dva. Ne pozna vaši malikov.“

Poznava in častiva Jezusa Kristusa.“

V pretoriju so bili vsi začuden. Kaj naj storijo s tema drznima otrokoma? Dacian je ukazal, naj ju bičajo. Ko sta dečka slišala ukaz o mučenju, je mlajši Just opogumljal Pastorja.

„Ne boj se, brat, to mučenje je kratkotrajno. Če Bog hoče, da prelijeva zanj svojo kri in darujeva svoje življenje, nam bo podelil mučeniško krono v družbi angelov.“

Ošabni Dacian se je tresel od jeze. Sovraštvu ga je zaslepilo in ukazal je usmrtiti oba otroka.

V mestu Alcalá de Henares ju častijo kot svoja zavetnika in v mestnem grbu je podoba obeh mučencev.

Stolnica danes

Središče San Justa je tako kot je bilo načrtovano. Mimo velikega, lepega parka prideš do cerkve, ki je zidana v gotskem slogu. Stolp so temeljito obnovili, da nima več prvotnega okrasja. Nad vhodnimi vrati je krasen vitraj mučencev Justa in Pastorja. Notranjost stolnice je triladijski prostor. Nad glavnim oltarjem je lep križ; Kristus je lesen, rezbarska umetnost iz Genove. V prezbiteriju sta še dva kipa, ki predstavljata mučenca Justa in Pastorja. Oblečena sta kot vojaka, ker je vsak kristjan Kristusov vojak. Kot znamenje

mučeništva imata v rokah palmo. Eden od njiju drži v roki križ, drugi pa popisan list, kar simbolično kaže, da sta bila dečka v šolskih letih.

V desni ladji je oltar lujanske matere Božje. Ob njej sta sv. Jožef in sv. Terezija Deteta Jezusa.

V levi ladji je oltar presvetega Srca Jezusovega; tu je še sv. Peter in sv. Anton Padovanski. Ob tem oltarju je pokopan prvi sanhuški škof msgr. Jorge Carlos Carreras.

Če gremo proti izhodu, je najprej kip sv. Kajetana, priprošnjika za kruh in delo. Nato pa je ob steni prekrasen kip Marije matere Božje, ki je zavetnica škofije. Kip je blagoslovil sv. oče Janez Pavel II. 30. maja leta 2001. Škof msgr. Jorge Meinville pa ga je 15. avgusta istega leta slovesno ustoličil.

V oknih so čudoviti barvni vitraji, ki predstavljajo sedem svetih zakramentov.

Leta 2001 so stolnico obnovili, zunaj in znotraj pobarvali, da vsa lepa in čista kliče in vabi vernike k Bogu.

KRATKE NOVICE

STRASSBOURG — Evropski parlament je 10. aprila 2003 z večino 234 glasov proti 217 nasprotnim in 4 vzdržanim izrazil svoje nasprotovanje vsaki možni obliki človeškega kloniranja, ker to nasprotuje osnovnim pravicam človeka. Njihova izjava zajema tudi raziskovalno dejavnost s ciljem klonirati človeške zarodke za raziskavo. (*Ave Maria*)

MOSKVA — V Moskvo so 10. junija 2003 prinesli relikvije svetega apostola Andreja, zavetnika Rusije. V moskovski stolnici našega odrešenika, kjer so bile postavljene v češčenje teden dni, so jih pozdravili predsednik Vladimir Putin in tisoči pravoslavni vernikov. Relikvije so sicer shranjene v samostanu na gori Atos, zdaj pa potujejo po apostolovih sledovih. Obiskale so že Sankt Peterburg, počastili pa jih bodo še v Vladivostoku in Murmansku. (*Ave Maria*)

LUANDA — Približno 37.000 angolskih otrok, mlajših od 15 let, je okuženih z virusom HIV, več kot 100.000 otrokom pa je zaradi aidsa umrl eden od staršev. Od odkritja prvega primera aidsa v 80. letih prejšnjega stoletja je število okuženih v Angoli, ki ima 12 milijonov prebivalcev, naraslo na 500.000. (*Ave Maria*)

Slovenske narodne noše pred sanhuško stolnico, kot se zberejo ob večjih prireditvah

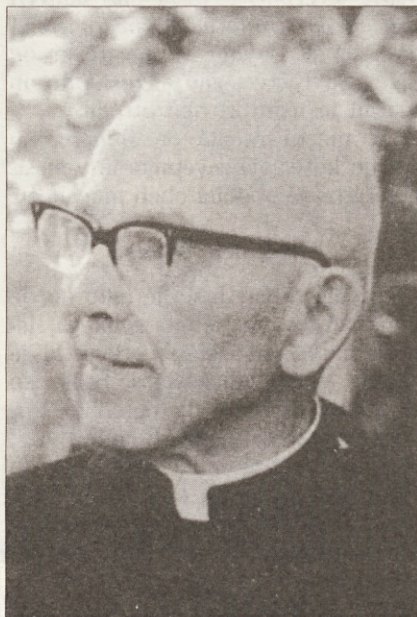
V spomin JOŽEFU GODINI, nekdanjemu ravnatelju misijonske tiskarne in uredniku Katoliških misijonov

Nemalo plemenitih dejanj in misijonskih prizadevanj se me je skozi čas dotaknilo. Ta osrečujoči stik z misijonarji in njihovimi varovanci iz skoraj vseh kontinentov, me je vzpodbujal k dragoce- ni delitvi in tudi k razdajanju, ki ga v zavetju svojih domov v socializiranih razmerah komaj razumemo. Zmoremo ustvarjati to potrebno vez. Žal, veliči- no spoznamo iz skopih poročil iz po- sameznih misijonskih središč in le de- loma spoznamo celoten zanos in tve- ganja z bolečinami, skozi katere ho- dijo misijonarji in varovanci za upan- je in za vsak nov začetek. Te redke spremembe zunaj našega sveta, pionirski začetek v delu naših misijonar-jev pa je velikokrat zamolčan ali pa potegnjen iz boleče tišine šele po smrti.

In, ker teh primerov ni malo, sem se odločila, da posredujem dogodek vezan na prvega urednika, publicista, duhovnika in Maistrovega borca, gos- pada Jožefa Godino.

Iz ohranjenih arhivskih virov smo spoznali, da je znal prisluhniti krikom bolečine na drugi strani našega sve- ta. V Grobljah pri Domžalah je pred drugo svetovno vojno ravnateljaval v Misijonski tiskarni in z dragocenimi misijonskimi sporočili v Misijonskih listih in drugi literaturi dajal upanje in zaupanje v dobro.

Dne 10. maja 2003 je v Murski So- boti v okviru Svetovnega slovenskega kongresa Jožef Godina, žal po smrti, dobil zaslužen mesto v slovenski zgo- dovini. Njegovo zgodovinsko obdobje nismo ovekovečili z zlatimi črkami. V njegovem, njemu tako dragemu Prek- murju, v ljubljeni cerkvi Sv. Nikolaja pa smo v molitvi spleтали venec spo- mina iz njegovih del, ki jih ne pobira- mo iz vsakdanjosti. Njegov lik odgo- vornega, delovnega, Bogu dopadljive- ga človeka, njegovo duhovniško dos- tojanstvo, publiciteta in misijonsko uredniško delo, je navzočim enajstim sobratom - duhovnikom, sestram iz

domovine in tujine, sorodnikom in prijateljem ter drugim navzočim s tenkočutnim dostojanstvom predstavil sorodnik in sobrat, duhovnik - dr. Karel Bedernjak. Maestro Marjan Po- točnik nas je s svojimi cerkvenimi pevci in odličnim orgelskim sozvočjem Händlove Aleluje popeljal v veličino velikonočnega vtisa, da smo skoraj zaneseno pričakovali popoldanske ure, v katerih se je nadaljeval program na Dan duhovnosti in kulture.

Simpozij v malem se je nadaljeval v soboški graščini.

Rdeči cvetovi divjega kostanja so se na ta dan odprli in v vonjavi cve- tov se je ponujala metafora, da so se razcveteli v rožnate lestence za Jože- fa Godino, velikega sina prekmurske zemlje in zaslužnega graditelja slo- venskega doma - doma in po svetu. V slikovnih eksponatih in v posredo- vanju popoldanskega kulturnega pro- grama smo doživeli pridih veličine, ki se vrača med korenine Prekmurja. Težka, dolga trpka pot do Mure se je v tem popoldanskem vzdušju umirja- la, saj so opisna arhivska sporočila iz zakladnice ljubeče nečakinje mag.

Karoline Godine, doktorice medicine, častnih govorcev Stanislava Raščana, dr. medicine, duhovnika, dr. Karla Be- dernjaka in prof. Viktorja Vrbnjaka odpirala spomine na slovensko Prek- murje, na nekdanje sodelovanje z Maistrovimi borci po prvi svetovni vojni, na zapise iz zaporov in ujetništva ter na nečakinjo naslovlje- na prijateljska pisma ameriških Slo- vencev, s katerimi je tolažeče obisko- val Baragov grob.

V zavzeti tišini tega popoldneva se je naš duhovni sprehod z Jožefom Godino nagibal v večer s polno dušo dragocenih spomnikov na križevi poti njegovega življenja.

Kulturna skupina iz Celja - člani Svetovnega slovenskega kongresa: Peter Simoniti, prof. Srečko Maček in Silva Železnik, ter prof. Tone Ciglar so preživete stiske predstavili v reci- talni vsebini. Opera solistka Andreja Zakonjšek in profesor Peter Napret sta se v polnosti glasovne mehko- be in zametnih zvokov citer, ujela v šepet Mure, v duh Slovenske krajine in v zatišje Avstrijske Koroške, kjer se hranijo slovenske korenine in spleta- jo bližnjice do dobrega in kjer slo- venska zemlja v vencu treh dolin čuva grob zaslužnega prekmurskega rojaka Jožefa Godino.

Zapise iz Avstrijske Koroške je zaradi odsotnosti obolelega Jožeta Kopeiniga predstavila provincialka šolskih sester iz Celovca, sestra Regi- na Tolmayer, iskreno zavzetostjo ponovila misel Jožeta Kopeiniga, ki je ob smrti Jožefa Godine dejal, da umrl ni le za vedno zapisan v slovensko zgodovino, saj ga je njegovo delo z zlatimi črkami že zapisalo v zgodovi- no slovenskega misijonstva. V epilog vsega pa me je še posebno razveseli- lo, ko sem v cerkvi Sv. Nikolaja vide- la tudi zastopnico misijonarjev, sestro Marijo Sreš iz Indije, ki nam je pred leti ob trdem misijonskem poslanstvu v slovenščini posredovala svojo kn- jigo, nagrajeno s priznanjem gudžer- atske književnosti v Indiji.

Ob Jožefu Godini, ki se je 10. maja 2003 v duhu vrnil na prekmur- sko zemljo in v delu zadehtel kot majske cvetje, smo se Slovenci vračali na svoje domove in nazaj v tujino z zanosom, da smo v spominu nanj duhovno, kulturno in zgodovinsko bogatejši.

Silva Železnik Einfaltova

SVETOVNI SLOVENSKI KONGRES

in župnija sv. Nikolaja v Soboti

sta vabila k sv. maši, ki je bila za duhovnika Jožefa Godino in soborce 10. maja v farni cerkvi.

Jožef Godina, najstarejši od enajstih otrok Marka in Marije, rojene Doma, iz črenšovske župnije, se je rodil 12. marca 1898 v Dolnji Bistrici. Že kot dijak je moral v prvo svetovno vojno, na rusko in italijansko fronto. Postal je podporočnik. V Murski Soboti je bil izdan, ujet in obsojen na smrt. Posrečilo se mu je uiti iz sombotelskega zapora. V zahvalo Bogu za rešitev se je odločil za duhovništvo. Z Ivanom Jeričem in Mihaelom Kührjem je bil voditelj prekmurskih legionarjev in v njihovem imenu pogajalec za mirno rešitev Prekmurja. Z Jožefom Kleklom in Ivanom Jeričem je bil sopodpisnik Memoranduma Slovencev iz Prekmurja, 21. junija 1919, ki ga je pripravil prof. dr. Matija Slavič, izvedenec za Prekmurje pri mirovni konferenci v Parizu. Študij teologije je končal v Ljubljani in bil posvečen v duhovnika-lazarista. Novo mašo je daroval 19. julija 1925, v Črensovcih. Bil je ravnatelj Misijonske tiskarne v Grobljah pri Domžalah in urednik Katoliških misijonov, misijonskih koledarjev ter druge literature. Leta 1941 so ga Nemci z drugimi slovenskimi duhovniki izgnali z Jesenic. Umaknil se je kot begunec v italijansko okupirano Ljubljano, od tam pa v Rim in leta 1948 v ZDA. V Clevelandu je ustanovil Slovensko sobotno šolo za ameriške Slovence, Marijino legijo in Oltarno društvo. Po upokojitvi se je preselil v Baragovo mesto Marquette, da bi tam pomagal pri zbiranju gradiva za postopek beatifikacije škofa Friderika Baraga. Leta 1969 je prišel na avstrijsko Koroško in bil hišni duhovnik pri šolskih sestrah, ki vodijo bolniški dom Caritas v Pliberku. Kljub preizkušanim postajam življenja, zaradi totalitarnih sistemov, je ohranil svoje človeško in duhovniško dostojanstvo ter ponos zavednega slovenskega narodnjaka, graditelja slovenskega doma, doma in po svetu. Umrli je v avstrijski graški bolnišnici 16. januarja 1986. Pokopan je v duhovniškem grobu na pliberškem pokopališču na avstrijskem Koroškem. Na nagrobniku je zapis: „Tu Es Sacerdos in Aeternum!“ — Ti si duhovnik na veke!

SREBRNA MAŠA JANEZA CUKJATIJA

Rojen je bil v Buenos Airesu v družini devetih otrok. Osnovno šolo je obiskoval v Tabladi, srednjo šolo pa v Tapialesu in v Lujanu. Leta 1972 je odšel v Italijo in v mestu Varese začel s študijem teologije, nadaljeval in končal pa v Rimu.

V diakona je bil posvečen 22. maja, v duhovnika pa 1. julija 1978 v Ljubljani. Prvo novo mašo je imel v Šentgotardu pri Trojanah, v rojstnem kraju njegovega očeta. Ponovitev nove maše je imel na grobu sv. Petra v Rimu skupaj z argentinskim kardinalom Pironiem, ki mu je bil duhovni oče.

Po novi maši je bil nastavljen pri Slovenskem dušnem pastirstvu v Buenos Airesu, nato je bil na raznih farah v quilmeški škofiji (Villa España, Berazategui, rektor malega semenišča v Quilmesu, Florencio Varela, Quilmes, nazadnje župnik v Villa España).

11. aprila 1988 je odšel v slovensko župnijo v Trst in bil tam eno leto tudi asistent v Domu za mladostnike. 29. marca 1989 se je vrnil v Argentino, da je pomagal pri graditvi Doma za otroke v Comodoro Rivadaviji. 16. sep-

tembra 1989 je odšel v mendoško provinco, kjer je deloval na raznih krajih in kjer deluje še danes (Chacras de Corria, Carmen de Cuyo v Uspallati, vojaški kurat v Uspallati, Las Heras, Rodeo de La Cruza, Maipú, Luzuriaga).

Srebrno mašo je obhajal 11. julija 2003 v Šentgotardu pri Trojanah, kjer je pridigal in vodil somaševanje škof Alojz Uran. Poleg drugih duhovnikov je somaševal tudi brat France Cukjati. Ponovitev srebrne maše je bila 24. avgusta v Slovenskem domu v Mendozi.

KRATKE NOVICE

SARAJEVO — Rezultati merjenja življenjskega standarda kažejo, da v Bosni in Hercegovini živi pod mejo revščine 19,1 odstotka prebivalstva in sicer 15,6 odstotka v Federaciji Bosna in Hercegovina ter 24,8 odstotka v Republiki srbski. Povprečno porabijo prebivalci Bosne za hrano letno okrog \$ 590, za ostale potrebe pa \$ 330. (*Ave Maria*)

BEOGRAD — S stavbe predsedstva Srbije v središču Beograda, nekdanjega dvorca dinastije Karadjordjevičev, so 14.

februarja 2003 končno sneli peterokrako zvezdo, ki je bila na kupoli od konca vojske. (*Ave Maria*)

NAZARET — Izraelske oblasti so 1. julija 2003 začele v Nazaretu po odloku sodišča uničevati temelje sporne mošeje na trgu pred baziliko Oznanjenja. Z nameravano mošejo so muslimani izzivali kristjane in je izzvala veliko nasprotovanja ter protestov v vsem krščanskem svetu, predvsem pa v Vatikanu. Sodišče je ocenilo, da je bila gradnja mošeje začeta nezakonito, kraj sam pa ni muslimanski sveti kraj, kakor so trdili muslimani. (*Ave Maria*)

V PRIMEŽU

REVOLUCIJE

(11)

IVAN LAVRIH

AMERIKA

Letala sem se vedno bal. Poleg tega pa še strah pred Ameriko. Jezika ne znam, navad ne poznam, vse novo, vse tuje in tu bom moral začeti novo življenje. Vse me je tiščalo, bolan sem bil. Deklica, ki je skrbela za nas potnike, je to videla in kar naprej nekaj pripovedovala, jaz pa nisem nič razumel. Večkrat je rekla „black coffee“ in ker je to tolikokrat ponovila, sem bil prepričan, da mora to biti nekaj posebnega, morda kakšna zdravila. Pa sem rekel: „Black coffee“. Tako lepo se je zasmejala in mi prinesla črno kavo. To je bila moja prva lekcija v angleščini.

Spal nisem nič. Kako naj bi. Moja glava je bila kot balon. Polna misli, nazaj, naprej, kako bo. Bo že Bog pomagal, sem si mislil. Doslej me je že večkrat za lase potegnil iz raznih težav, gotovo me tudi v bodoče ne bo pustil na cedilu.

Na Irskem v Shanonu se usedemo na tla. Treba bo našega ptiča napojiti in malo stegniti svoje noge. Tam vstopi na letalo mlad irski dečko in se usede prav poleg mene. Tudi on je bil malo prestrašen, torej spadava skupaj. Komaj smo odleteli, je že potegnil iz žepa molitvenik in začel prav vneto moliti, list za listom. Nekako bolj domačega sem se počutil. On pa tudi, saj je vedel, da sem duhovnik. Le smejala sva se drug drugemu, to je bil najin pogovor vso pot.

NEW YORK - LA GUARDIA

Dogovorjeno je bilo, da me bo pater Zakrajšek počakal na letališču. Seveda smo morali prej čez carino in druge formalnosti. Jaz sem se kar držal irskega fantiča. V New Yorku smo prišli na dan sv. Patricija, 17. marca. (St. Patrick Day). Kdo je St. Patrick in kako visoko je čislán na Irskem in v Ameriki, jaz niti pojma nisem imel. Še manj pa sem vedel kaj je „shamrock“. Pridemo do carine. Irski fant pred menoj odpre svoj lesen kovček in v njem je bilo cel kup detelje (shamrock). Ko so

cariniki, policisti in drugi uradniki to zagledali, so naravnost ponoreli. Vsi so divjali k fantu in vsak je hotel imeti kakšen perešček detelje. To je bil moj prvi vtis Amerikancev: vsi morajo biti nori. Doma smo z deteljo krmili krave in vole, tu se pa kakor nori tepejo za en perešček te detelje. Pozneje so me seveda podučili, kako dragocena je ta „detelja“ za Američane. Pater Ambrožič me je čakal. Spoznala sva se, ker sva imela oba duhovniški kolar. Peljal me je v župnišče in za večerjo sem pojedel malo lečne juhe in skodelico kave. Nisem se počutil kaj dobro. V želodcu je bilo vse narobe.

Naslednji dan pa spet na letalo in v Chicago. Tam me je čakal stric Jože Hribar, brat moje mame. Dober je bil do mene. Vse mi je nakupil, kar sem potreboval, saj s seboj nisem prinesel skoraj nič. Čez dva dni sva se z avtom peljala v Cleveland, da tam obiščem svoje sorodnike, sestrično Tončko Štradjot in njene otroke Dolfija, Terezo in Janeza, pa še lžančeve, Lojzeta in Mary. Pri njih so pripravili veliko „Wellcome Party“. Tudi dr. Krek je bil tam. Že naslednji dan sva z gospodom Cimpermanom obiskala slovenske župnike v Clevelandu, Omana in Hribarja.

Pri teh obiskih mi je postalo popolnoma jasno, da slovenskih duhovnikov, beguncev, v Clevelandu ne potrebujejo. Moja želja je seveda bila ostati kje med Slovenci, kar je škof v Wichiti vedel in temu ni nasprotoval. Vendar ni uspelo. Ko sem svoje obiske v Clevelandu končal, sva se s stricem odpeljala nazaj v Joliet in od tam me je stric peljal z avtom v Wichita, v Kansasu. Prideva do škofije. Stric gre notri in pove, da je pripeljal duhovnika Lavriha iz Jugoslavije. Dva prideta s stricem na cesto. Eden oblečen kot duhovnik, drugi pa samo v spodnji srajci. Mislim sem, da je prvi škof, drugi pa kakšen delavec na škofiji. Rokujemo se. In drugi, v spodnji srajci, je imel velik prstan na roki. Za božjo voljo, tole škof? Pa je rekel: „Carroll.“ Seveda, to je škof. Vzel je moj kovček, pa smo šli v škofijo, kjer so mi odkazali sobo, stric pa se je naslednji dan vrnil nazaj v Joliet.

Sklenjeno je bilo, da bom šel v St. Mark's, faro v bližini Wichte. Fara je bila popolnoma nemška, tako se bom lahko vsaj pogovarjal z ljudmi. Župnik je bil Nemeč Hackenbroich, in tudi kuharica Martha. Prav lepo sta skrbela zame, posebno Martha. Župnik pa je bil precej ljubosumen, ni imel rad, da bi bil kdo mlademu kaplanu bolj naklonjen, kot njemu. Povedal mi je tudi, da ni prav, da bi se preveč družil s farani, posebno ne s sestrami, ki so učile v katoliški šoli. Vse te nasvete sem lepo sprejel, tako pač mora biti v Ameriki.

Nimam namena popisovati mojega življenja v St. Mark'su ali drugih farah, koder sem župnikoval, rad pa bi omenil samo mojo prvo pridigo v St. Mark'su. Napisal sem pridigo za praz-

Blagoslovitev spomenika žrtvam komunistične revolucije 18. julija 1993 na Vidmu z imenu 286 fantov, mož in žena iz 14 vasi dobrepoljske fare

nik Marijinega vnebovzetja, 15. avgusta. Torej točno šest mesecev po mojem prihodu v Ameriko. Vedel sem, da moja angleščina ni bogve kaj, zato sem dal pridigo sestri, učiteljici, da jo malo popravi. Toda po nalogu župnika za mladega kaplana ni bilo primerno govoriti s sestrami. Težavo sem rešil tako: Vsak dan sem hodil zvonit angelo-vo češčenje, opoldne in ob šestih zvečer. Vzel sem pridigo s seboj opoldne in jo s sponko pripel na vrh za zvonjenje. Popoldne je sestra prišla (tako je bilo tajno dogovorjeno), vzela pridigo, jo popravila in jo zopet pripela nazaj na vrh. Ob večernem zvonjenju sem pridigo zopet dobil.

Pojavila se je druga težava: kako se pridigo naučiti. Bral sem že, toda angleška beseda kar ni hotela priti iz ust. Treba se je bilo učiti pridigo naglas. Toda kje? Naglas govoriti v župnišču je bilo nemogoče, da bi glasno govoril kje okoli hiše, spet ni šlo. Pa sem pogruntal tole: na pokopališču so bile zgrajene tri kapele, ki smo jih rabili pri procesiji sv. Rešnjega telesa. V njih smo peli evangelije. S silo sem zlomil ključavnico v eni kapeli, vrata za seboj zaprl in se na glas učil mojo pridigo, kar 14 dni, vsak dan kakšno uro. Ljudje so imeli navado prihajati na pokopališče, prinesli so rože, kakšno svečko in so malo pomolili za rajne. Toda vedno so slišali, da nekdo neke govori o Mariji. Novica je šla kot strela po fari. Sklep faranov je bil: mrtvi v grobovih se pogovarjajo o Mariji. Fara je bila tako preplašena, da se nihče več ni upal stopiti na pokopališče. Seveda o tem, kaj se godi zunaj, sam nisem popolnoma nič vedel.

Prišel je 15. avgust. Pridigo sem znal na pamet. Pripravil sem se za mašo in po evangeliju pričel s pridigo. Komaj sem spregovoril nekaj stavkov, so se vsi ljudje v cerkvi začeli smejati, nekateri celo na glas. Za božjo voljo, kaj sem pa naredil, sem kaj narobe povedal? Zakaj ni sestra popravila? Toda trmast kot sem, sem kar naprej pridigal, do zadnjega: amen. Ob koncu pridige sem bil tako prepoten, da nista bili samo srajca in alba mokri, ampak tudi plašč. Po maši sem šel ven pri zakristiji, ves pripravljen, da me bo župnik pošteno ozmerjal, ker sem ga moral kar precej polomiti s pridigo. Toda pred vrati zakristije je bila zbrana vsa fara in prinesli so mi različnih dobrot, sladkorčke, čokolado, cigare, cigarete, kar so pač mogli kupiti v trgovini pred cerkvijo. Šele zdaj

RAZSTAVA

„SLOVENSKI PRISELJENCI V ARGENTINI“

od 5. do 21. septembra 2003

v prostorih Narodnega muzeja priseljevanja v Buenos Airesu
(Museo Nacional de la Inmigración, Av. Antártida Argentina 1355,
Retiro)

Odprtje razstave je bilo 5. septembra 2003 ob 19. uri. Muzej je bil odprt od ponedeljka do petka od 10^h do 17^h, ob sobotah in nedeljah pa od 11^h do 17^h.

Nosilke razstave so bile slovenske organizacije v Buenos Airesu: Zedinjena Slovenija, Slovensko podporno društvo Triglav in Prekmurško društvo iz Bernala s sodelovanjem vseh Slovenskih domov v Argentini. Pokroviteljstvo razstave je prevzelo Veleposlaništvo Republike Slovenije v Argentini.

Razstava je bila enkratna priložnost, da se je čim več Slovencev in Argentinecev seznanilo z zgodovino slovenskega priseljevanja v Argentino, z dosežki slovenske skupnosti v celoti ter z dosežki njenih posameznikov. Namen razstave je bil tudi, da se afirmira identiteto Slovenije.

Glede na to, da so med 4. in 7. septembrom v Narodnem muzeju priseljevanja potekale tradicionalne slovesnosti in dejavnosti ob vsakoletnem praznovanju „Dneva priseljencev“ (Día Nacional del Inmigrante), si je razstavo ogledalo veliko število obiskovalcev. Zato je bila razstava izredna priložnost, da so se lahko tudi mlajše generacije seznanile z zgodovino priseljevanja Slovencev v Argentino.

Rojake, njihove znance in prijatelje je vabila na ogled razstave Jana Strgar, svetovalka na Veleposlaništvu Republike Slovenije.

so mi povedali, kolikokrat so že slišali to pridigo na pokopališču v prepričanju, da mrtvi v grobovih govore. Smejali so se torej sami sebi, ne pa meni, jaz sem kar dobro povedal, so rekli. Tako sem torej začel svojo pridigarsko kariero v Ameriki.

Če bi hotel napisati, kaj vse se je zgodilo v 41-ih letih v Ameriki, bi bilo za debelo knjigo. Reči moram le eno: Amerika je bila zame čudovito dobra in prav tako tudi Cerkev ter vsi moji farani po farah, kjer sem deloval. Čeprav je bila moja želja, da bi delal med Slovenci, sem spoznal, da so tudi Američani zelo dobri ljudje in bi vse naredili zate, če vidijo, da si jim tudi ti skušal služiti in jim stati ob strani v njihovem življenju in njihovih težavah.

Čeprav je bila šola v domovini težka, me je revolucija naučila tole: ne ruši, ampak gradi, ne ubijaj, ampak dajaj življenje, ne sovraži, ampak ljubi in v vsem zaupaj v Boga in Marijo.

Zakaj sem napisal tele spomine? Največ zato, ker sem obljubil svojim tovarišem v trpljenju, da če mi Bog ohrani življenje, bom povedal resnico,

kot sem jo jaz videl in doživljal in kako po nedolžnem je bilo na stotine mojih prijateljev poslanih v kruto smrt.

Drugič, da bo vsakdo lahko videl metode komunističnega laganja. Najprej oblati človeka z vsemi možnimi lažmi, da bodo tako imeli razlog in izgovor za umor. V mojem primeru se to jasno vidi. Enako so delali posebno z onimi, ki so jih pobili v letu 1941-1942, predno so nastale vaške straže. „Je že moral kaj narediti, saj ste čitali v časopisu“, to je bil njihov stalni izgovor po likvidacijah.

In tretjič, v opozorilo vsem, kakšen je pravi obraz komunizma in da se ta obraz ne bo nikdar spremenil. Biti komunist danes ni kaj moderno ali kreditno, odkar so prišle na dan strahote, od ruske revolucije naprej, ne samo v Rusiji, ampak v vseh deželah, kjer je komunizem prišel na oblast. Tragična usoda slovenskega naroda pod komunizmom naj ne bo lekcija samo nam, ampak vsemu svetu. Komunizem je smrt naroda. Daj Bog, da bi bilo še toliko življenja v nas in toliko pameti, da bi prišli do prave svobode in demokracije v svobodni Sloveniji.

Duhovno življenje je objavilo

SEPTEMBER

PRED 70 LETI (1933)

S številko 19 (16. septembra 1933) dobi *Naše duhovno življenje* (NDŽ), še enkrat večji format kot doslej. V tej številki posveti Kastelic skoraj celo stran 250-letnici **zmage krščanske Evrope nad Turki** pri Dunaju. V spomin nanjo je papež Inocenc XI. postavil praznik Marijinega imena in ga ukazal praznovati, kajti ta zmaga se je smatrala za izredno Marijino pomoč.

Tudi se s to številko prične objava zanimivih in originalnih člankov, polnih humorja, pa tudi ostre družbene kritike, o življenju v Argentini, z naslovom **Argentinski filmi**, katere je pisal argentinski Slovenec Franc Krašovec pod psevdonimom Franc Dalibor. Ti članki bodo nato izhajali več let (do avgusta 1939); vseh podnaslovov je 25. Prvi 'film' v tej številki, s podnaslovom *Doktorji*, opisuje argentinske advokate in zdravnike. (Po branju teh člankov moremo ugotoviti, da je v Argentini, po 70 letih, še vse tako kot nekoč.)

NDŽ nadaljuje s **predstavitvijo pomembnih Slovencev**. V temu mesecu objavi življenjepis Valentina Vodnika, Franceta Prešerna in Ivana Vajkarda Valvazorja. Prične se nova rubrika z naslovom **Sveti rožni venec**.

Izseljenski duhovnik Josip Kastelic napove **ustanovitev bratovščine Živega rožnega venca** za slovensko kolonijo v Južni Ameriki. Pričakuje skorajšnjega kanoničnega cerkvenega dovoljenja. „Bratje in sestre Bratovščine se obvezujejo moliti, razdeljeni v skupine po petnajst članov, vsak dan po en očenaš, deset zdravamarij s pristavkom skrivnosti, ki je vsakemu za vsak mesec posebej določena, in en častbodi. Cela skupina zmoli tako vsak dan vseh petnajst skrivnosti svetega rožnega venca. Vendar je ta obljuba samo častna in ne veže pod grehom.“

PRED 60 LETI (1943)

SLOVENSKA SLUŽBA BOŽJA

Izseljenski duhovnik Janez Hladnik potoži: „K slovenski službi božji nekatere rojaki tako malo zahajajo, da človeka kar srce boli. Včasih pustim dolge vrste ljudi okrog spovednice v cerkvi svete Rože, zato da bi bila vselej v redu slovenska služba božja. Pevke in pevovodja nedeljo za nedeljo kljub mnogim oviram zvesto prihajajo, a rojaki ste pa tako brezbrizni, kot da ni ta služba božja ravno za vas. Slovenska maša na Av. del Campo ni samo za tiste, kateri so sv. mašo naročili, temveč za vse, kateri utegnejo priti. In prav gotovo, da je takih mnogo. Tako žalostna je na Paternalu včasih udeležba pri sv. maši, da je človeku do solz hudo. Ker je postava taka, da sme duhovnik imeti dve sveti maši le če pride vsaj 20 oseb k maši, sem mnogokrat v zadregi in bom slednjič primoran, da na Paternalu sploh ukinem sv. mašo, če ne bo udeležba večja.“

Noč in dan skrbite za telo in za kruh. Za dušo pa vam je tako malo mari, kot da bi je ne imeli. Nikar, dragi rojaki, da ne bo prepozno! Dokažite vero in postanite vredni božje dobrote s tem, da boste storili kar morete, da bo udeležba pri sveti maši na Paternalu čim bolj lepa, da ne bom primoran, da sveto mašo sploh ukinem.

Na Avellanedi je slovenska služba božja mnogo lepše obiskana kljub temu, da je tam mnogo manj Slovencev, kot pa jih je v bližini Paternala.“

DESET LET DUHOVNEGA ŽIVLJENJA

„Ob koncu meseca prinese poštar in malomarno vrže v vežo ali v nabiralnik ali pa kar na vrt. Prav tako brezmiselno nemara vzameš tudi v roke pošiljko in meniš: 'Aha, *Duhovno življenje* je spet prišlo.' Pretrgaš omot, pregledaš, prelistaš, vidiš slike. Vajeni

smo vsak dan časopisja, zato se nam zdi, da je to kar samo od sebe, tako kot koprive za plotom! Malo jih je, ki pomislijo, koliko prečituh ur, koliko paznega dela je v tistem. Bereš španski prevod lepe povesti. Nič ne pomisliš, koliko iskanja je treba, preden je prevod posrečen! Bereš novice. Koliko virov je bilo treba poiskati! In za dva pesa na leto! Če si toliko zaveden, da jih plačaš? Če še s tistim ne odlašaš! Takole — deset let — ki bi lahko obogatela tiste, kateri nesebično delajo pri tem delu, če bi tisti čas drugače porabili. Sedaj, ob 10-letnici Duhovnega življenja pa le pokažite vsi bralci, da ste hvaležni za delo, ki ga med Slovenci vrši revija, ki dela čast našemu imenu.“

Mesečnik *Duhovno življenje* je najbolj razširjena slovenska publikacija v Južni Ameriki; ima 1300 naročnikov. „Res je, da smo majhni Slovenci. Pa vkljub temu se lahko ponašamo pred mnogimi večjimi narodi, zakaj niti Čehi, niti Poljaki, niti naši južni bratje in še nebroj drugih narodnih skupin, ki žive v Argentini, niso v stanu pokazati nekaj tako vrednega, kakor je naša lepa kulturno-verska revija.“ (Danes, po 60 letih, se moremo še vedno in v večji meri ponašati s to revijo Slovenci v Argentini, v primerjavi z drugimi narodnostnimi skupinami. Op. ured.)

Prireditvev *Duhovnega življenja*, ki je bila 12. septembra v dvorani kolegija San José, Azcuénaga 164, Capital, je zbrala okrog 600 gledalcev in dala skoro 500 \$ dobička, s čimer je bil pokrit primanjkljaj in izredni stroški zadnje (dvojne septembrske) številke.

PLESNA VESELICA

Jugoslovansko podporno društvo *Samopomoč Slovencev* vabi na plesno veselico, ki se bo vršila 19. septembra popoldne v društvenem lokalu na Centenera 2249, Capital Federal. Igra *Slovenski orkester*.

DA LE VESELI SMO MI

Tam čez se streljajo, naše obešajo, da pozaprlji so dohtarje, farje vse, kaj pa to briga me!

Listi naj pišejo. Mi jih ne beremo. V vojsko za druge? Ne!

Rajši bom vince pil. Norcev je drugih dost', rad bi ostal še živ.

Birt! Le še vina nam daj! Babe, zapleš'te kaj! Pameti treba nam ni, da le veselimo mi!

Res pretrde so bile mi šolske klopi. Jezik povsod moj kljub temu oglašja se, s krikom in vikom odločnim prekaša vse.

Kajpada sem narodnjak, nosim po vetru frak, na veselice za narod zahajam vse, pa prav poceni za čast to zabavam se.

Jaz komunist? Nacist? Plačaš za 'čop', fašist?

Tam je moj svet, kjer vsevprek se zabavlja le, kjer se kvantá, gobezdá in opravlja se.

Tam čez se streljajo, naše obešajo, da pozapri so dohtarje, farje vse, kaj pa to briga me!

Listi naj pišejo. Mi jih ne beremo. V vojsko za druge? Ne!

Rajši bom vince pil. Norcev je drugih dost', rad bi ostal še živ.

Birt! Le še vina nam daj! Babe, zapleš'te kaj! Pameti treba nam ni, da le veseli smo mi!

*David Doktorič — Urugvaj
Duhovno življenje, september 1943*

PRED 50 LETI (1953)

8: **Dijaki kongreganisti** (15 po številu) so se zbrali pri voditelju kongregacije Francu Novaku v Ramos Mejiji na svoj prvi sestanek. Za predsednika je bil izvoljen Lojze Žužek, za tajnika pa Jože Lovšin.

19: Slovenci v Mendoza že od velike noči dalje nimajo stalnega slovenskega duhovnika. Zato je prišel mednje Jože Jurak, ki deluje med Slovenci v Buenos Airesu, in zanje imel **duhovno obnovo**, jih spovedal in v nedeljo maševal. Iskrena želja mendoških Slovencev je, da bi prišel k njim stalen slovenski dušni pastir.

20: Anton Orehar je **blagoslovil športno igrišče v Slovenski vasi** v Lanusu. Pri tem je imel sv. mašo, ki jo je opravil za turjaške žrtve, katerih 10. obletnico so obhajali. V pridigi jih je postavil za vzgled junaštva in požrtvovalnosti vsem Slovincem, ki so se razkropili po svetu. Po kosilu so bili športni in lahkoatletski nastopi, srečolov in družabni del prireditve. To je bil prvi mladinski dan odsekov SFZ in SDO v Lanusu.

27: SFZ in SDO v Mendoza sta pripravili **družabno prireditev** s tombolo. Izkupiček je bil namenjen za revijo

Duhovno življenje. Prireditev je bila pri Ovčjakovih ob slovenski pesmi in pomenku.

29: Na praznik sv. Mihaela nadangela so argentinski škofje izdali **pastirsko pismo, ki govori o izseljencih in njihovih problemih**. Določajo prvo nedeljo v adventu kot *izseljensko nedeljo*.

OKTOBER 1953

18: **Misijonska nedelja** za Slovence v Buenos Airesu se je praznovala v dvorani *Mercedes Dorrego* na ulici José Bonifacio 2475. Uprizorjen je bil dramski oratorij **Eno samo je potrebno**, katerega je napisal, režiral in v glavni vlogi igral Nikolaj Jeločnik. Igra je zajeta iz življenja velikega misijonarja in svetniškega kandidata škofa Ireneja F. Barage. Poleg najboljših igralskih moči so sodelovali še prof. Jože Osana, ki je pripravil glasbeni okvir in Hotimir Gorazd, ki je zamislil sceno. Dvorana, ki ima 550 sedežev, je bila polna.

25: Slovenska verska skupina v San Fernando, med katero že dve leti deluje duhovnik Vinko Flek, je povabila rojake, zlasti goriške in tržaške, da se udeležijo **proslave ob 70-letnici rojstva pisatelja Ivana Preglja**. Zjutraj so se zbrali k sv. maši, ki jo je imel Jože Jurak, pel pa je novoustanovljen pevski zbor *Soča*, sestavljen v veliki večini iz primorskih rojakov. Popoldne je bila akademija, na kateri je bil slavnostni govornik duhovnik in pesnik Štefan Tonkli (ps. Slavko Srebrič), tudi primorski rojak. Na sporedu so bili še otroški prizori, deklamacije, pevske točke in recitacije iz Pregljevih del. Tudi zbor *Soča* je nastopil. Kronist DŽ pripominja: „*Vsi Slovenci smo bili prireditve veseli, zlasti zato, ker so se organizirali naši bratje z Goriške, Vipave, Krasa in Trsta z namenom, da se tesno povezani ohranijo versko in narodno trdne sredi tujega in versko slabega okolja*“.

29: Slovenci iz okolice Ciudadele so bili izrecno povabljeni, da se udeležijo **misijona**, ki se je vršil tri dni zapovrstjo. Pridigal je župnik France Novak.

31: **Spominski prireditvi za padlimi junaki v Grčaricah** so v prostorih na ulici Granaderos 350 v Buenos Airesu prisostvovali sorodniki, prijatelji in znanci teh žrtev. Svečanost je vodil Rudolf Žitnik. Potek dogodkov je podal Franc Južina, ki je poleg J. Žitnika edini preživeli član grčariške posadke.

KRATKE NOVICE

VATIKAN — Državni tajnik Svete-ga sedeža kardinal Angelo Sodano je 5. junija 2003 dokaj kritično ocenil predlog preambule evropske ustavne pogodbe. Kot je dejal, ni mogoče izbrisati tisoč petsto let krščanstva na stari celini, ki ga uvrščamo med antiko in sedanost. Odgovorni se morajo jasno opredeliti, ali duhovno dediščino omeniti kot celoto, ali pa navajati posamezne duhovne tokove in krščanstva vsekakor ne izpustiti. (*Ave Maria*)

LJUBLJANA — V veljavo je 3. junija 2003 stopil pravilnik o organizaciji verske duhovne oskrbe zaposlenih v slovenski vojski in na ministrstvu za obrambo, omogoča pa tudi tovrstno oskrbo njihovih družinskih članov. Vojaški vikariat pri tem pripravlja in vodi bogoslužne obrede za vojaške in civilne osebe katoliške in evangeličanske Cerkve, organizira pa tudi obrede za osebe drugih veroizpovedi. (*Ave Maria*)

ZENICA — 23-letni Almir Abdulah je 6. junija po elektronski pošti grozil svetemu očetu med njegovim obiskom na Hrvaškem in se podpisal kot islamska fronta El-Mudjahedin. Ko so ga dobili, se je izgovarjal, da se je šalil, ta šala pa ga zna drago stati, ker so vložili proti njemu ovadbo zaradi terorizma. (*Ave Maria*)

TAIPEI — Prvič po več kot 50 letih je 26. januarja 2003 na kitajskih tleh (v Šanghaju) pristalo tajvansko letalo družbe China Airlines, ki je nazaj v Taipei, kjer je pristalo štiri ure kasneje, prepeljalo 243 tajvanskih poslovnežev, ki so se vrnili v domovino ob kitajskem novem letu. Od leta 1949 so potniki s Tajvana morali leteti v Hong Kong in tam zamenjati letalsko družbo. (*Ave Maria*)

ALEKSANDRIJA — Egiptovski predsednik Hosni Mubarak je 16. oktobra 2002 v šestmilijonskem sredozemskem pristanišču Aleksandrija odprl novo knjižnico, največjo na Bližnjem vzhodu in v Afriki, Bibliotheco Alexandrino. Gradnja prestižnega objekta s pogledom na morje je stalo 220 milijonov ameriških dolarjev in pomeni nekakšno moderno različico stare aleksandrijske knjižnice, v kateri je bila nekdanja zbrana modrost antike. (*Ave Maria*)

+ ODŠLA STA +

Slavko Erjavec

Rojen je bil 18. septembra 1928 v Trebči vasi pri Žužemberku. Bil je drugi v družini petih otrok. Pri zadnjem porodu je mama umrla. Začasno je prevzela vzgojo teta Ana. Kasneje se je oče še enkrat poročil in imel z drugo ženo še šest otrok. Bil je voznik, ki je vozil v Ljubljano, in Slavko ga je dostikrat spremljal na tej poti, doma pa je tudi pomagal pri delu na kmetiji. Slavko je imel zelo rad starega očeta, se veliko z njim pogovarjal in ga poslušal, ko mu je pripovedoval svoja doživetja iz mladih let. Nikoli ni pozabil, kako je ded kot livar vlival zmake za Zmajski most v Ljubljani. Prav ded mu je tudi za vedno vcepil ljubezen do slovenstva in mu govoril, da smo Slovenci, ne Jugoslovani. Slavko je imel možnost, da bi šel študirat, pa se je začela svetovna vojna in ga je oče poslal namesto v Ljubljano v Žužemberk učiti za čevljarja. Med vojno je doživljal strahote partizanskega „osvobajanja“, ki jih je bila deležna vsa Dolenjska. Verni in pošteni ljudje, kot so bili Erjavčevi, so takoj spoznali, da se za OF skriva komunistična revolucija. Zato se je njegov starejši brat pridružil domobrancem. Ob koncu vojne 1945. leta in predno so se postalili Jugoslavije komunisti, je od družine odšel na Koroško

Slavko, čeprav še ni imel 15 let, in starejši brat, domobranec. Ta je bil potem z drugimi domobranci vrnjen v Jugoslavijo, preživel mučenje in stradanje v partizanskem zaporu, a se kot mladoletnik končno le vrnil domov. Tako je Slavko od družine ostal sam v Vetrinju. Od tam je šel z drugimi begunci v špitalsko taborišče, kjer je delal v čevljarski delavnici. V prostem času je s fanti njegovih let igral nogomet in druge igre z žogo pod vodstvom salezijancev. Kadar je imel priložnost, se je v družbi prijateljev rad povzpel tudi na kak avstrijski vrh. V taborišču je spoznal med salezijanci gospoda Janeza Rovana, ki mu je bil v tistih težkih letih kot oče in brat. Slavko mu je ostal vse življenje hvaležen za njegove smernice, ki so ga vodile skozi mlada leta v taborišču in v Argentini.

Sem je prišel leta 1949 kot mladoletnik brez staršev, kar ni bilo dovoljeno. Da ga ne bi zavrnil, se je ob popisu v deželo pridružil Omanovim. Ko je bil že zapisan zadnji od Omanovih, se je predstavil še Slavko, kot bi bil on zadnji član njihove družine. Ko je uradnik zapisal njegovo ime, mu je Slavko šele povedal svoj priimek, ki ga je uradnik mehanično zapisal na seznam. Šele tedaj je uradnik odkril pomoto, ker priimek Erjavec ne more biti registriran na istem seznamu kot Oman. Toda, bilo je že zapisano in pri tem je tudi ostalo. Zato Slavko ni imel nobenega problema za vstop v državo, kot so ga imeli drugi mladoletniki brez staršev. Majhen problem je imel desetletja kasneje, ko je moral zaradi dokumentov na urad in ga niso našli na seznamu pod črko E. Zato je moral iti dvakrat na urad, kjer so zaman iskali njegovo registracijo. Odkrili so jo šele potem, ko je Slavko povedal, naj ga

iščejo pod imenom Oman. Prvo zaposlitev v novi domovini je dobil v gradbenem podjetju. Leta 1950 je kupil zemljišče v San Justu in si začel zidati hišo. Kasneje je dobil službo v tovarni Bossi, kjer je delal vsa leta do upokojitve kot tkalec. Ves čas je živel povezan s slovensko skupnostjo, pomagal pri gradnji Našega doma, na prireditvah pa tudi sprejemal razne vloge pri gledaliških predstavah. Bil je optimist, veselega značaja, zgovoren in zmeraj nasmejan. Zato je imel veliko prijateljev.

Leta 1962 je salezijanec Janko Mernik poročil njega in nevesto Minko Stanonik v sanhuški stolnici. V srečnem zakonu so se jima rodili štirje sinovi: Janko, Lojze, Pavel in Friderik. Najmlajšega Friderika je Bog vzel k sebi, ko je imel tri leta in pol. Slavko je bil skrben oče. Vzgajal je z zgledom in besedo v poštenosti, strahu božjem in v ljubezni do slovenstva. Okrog leta 1965 je pristopil k Slovenskemu državnemu gibanju in postal vnet propagandist za samostojno slovensko državo in zato prodajal in razpošiljal list Smer v slovensko državo. Ob blagoslovitvi zastave Slovenskega državnega gibanja so njega določili za zastavonošo. S ponosom je nosil ta prapor veliko let v procesiji na naših letnih romanjih v Lujanu. Zadnja leta ga je v tej službi nadomestil sin Pavel. Leta 1970 je prvič obiskal Slovenijo. Takrat je potoval sam. Na obisk je šel tja skupaj z ženo tudi leta 1990 in 1994. Ko je leta 1991 Slovenija postala samostojna, se mu je izpolnila njegova srčna želja, za katero je bil že dolgo let prej prepričan, da se mu bo izpolnila. Zadnja leta je veliko pomagal v Zavetišču škofa Rožmana v San Justu. Čutil je dolžnost, da obiskuje bolnike in ostarele, se zanima zanje, se z njimi pogovarja, pa tudi pomaga, če je v njegovi moči. Bil je tudi član Živega rožnega venca.

Že mnogo let je s kole-

som redno raznašal po domovih sanhuškega Barria San Nicolas tednika Svobodna Slovenija in Oznanilo ter mesečno revijo Duhovno življenje. Kdo bi mislil, da ga bo prav na tej poti doletela smrt. V petek, 30. maja, popoldne je poleg raznašanja časopisov prodajal tudi srečke za rifo za Slovensko hišo. Ko je že opravil svoj posel in se vračal domov, ga je na cesti Yrigoyen zbil avto, da je obležal nezavesten. Ljudje, ki so bili slučajne priče nesreči, so poklicali rešilni avto, da ga je odpeljal v Policlinico San Justo. Tisti dan je bila njegova žena, kot vse petke, na domu svojega sina in se je vrnila domov šele okrog šeste ure popoldne. Začudila se je, da moža še ni bilo doma, ni se pa razburjala, misleč, da se je najbrž kje zaklepetal. Počasi je začela pripravljati večerjo in jo servirala sinu Pavlu, ki je prišel z dela. Njemu je omenila, da ata še ni prišel domov in da ne ve, kje hodi. Pavel je menil, da bo ata kmalu doma, ker je že noč. Po večerji je šel Pavel spat od doma, na pevsko vajo v Slomškov dom. Žena je tedaj začela razmišljati, če bi kam telefonirala in pozvedela, kje se je mož zadržal. Bala se je alarmirati brez potrebe. Sam Slavko ji je dejal ob neki priložnosti, ko ga dolgo ni bilo in jo je že skrbelo, kaj se mu je zgodilo, naj zanj ne skrbi. Po njegovo se je pošalil, naj ga začnejo iskati šele po treh dneh... On ni imel navade nositi s seboj dokumentov. Ko je bila ura že 10 zvečer in ga še ni bilo od nikoder, je žena začela skrbeti, da se mu je kaj pripetilo. Odpravila se je na sanhuško ambulanto, vzela s seboj brisačo, njegove dokumente in pižamo ter napisala obvestilo za Pavla, kam je šla. Na ambulanti je vprašala dežurnega zdravnika, če so tisto popoldne pripeljali kakega ponesrečenca, in opisala svojega moža. Odgovoril je, naj malo počaka, in šel gledat... Ko se je vrnil, je rekel: „Da, gospa, po vašem opisu je vaš

mož. Je še živ, toda s težkimi poškodbami.“ V resnici je bil on. Poklicala je po telefonu oba sina, do katerih je lahko dobila zvezo. Takoj sta prišla k njej na ambulanto. Zdravnik pa je medtem telefoniral v Los Cedros in začel urejati običajne formalnosti za prevoz in internacijo moža v bolnico za upokojence. Ponoči ob treh so ga pripeljali tja. Dopoldne ga je obiskal dušni pastir Anton Bidovec in mu podelil zakrament svetega maziljenja. Slavko je imel, žal, pretežke poškodbe na glavi, da bi mu zdravniki mogli pomagati. Okrog poldneva v soboto, 31. maja 2003, je ugasnilo življenje tega idealista, vernega Slovence, dobrega človeka s srcem za bližnjega.

Pogreb je bil v nedeljo dopoldne po maši zadušnici, ki jo je opravil g. Anton Bidovec v cerkvi v Barriu San Nicolas. Pokopan je na pokopališču Villegas v San Justu. Težko prizadeti družini naše sožalje.

Božo Šušteršič

Rodil se je 29. novembra 1919 v tedanji beli Ljubljani, v številni družini. Otroška leta je preživel v trnovski fari — Krakovo. Obiskoval je šolo na Grabnu in Prulah, mladost pa v viški fari — v Rožni dolini. Ko je končal šolanje na meščanski šoli, se je zaposlil v trgovini Konzumnega društva. Bil je član Fantovskega odseka in zahajal v krog Frančiškovich križarjev. Ljubil je naravo in poleg družinskih izletov rad obiskoval Kamniške Alpe in planine ter polhograjsko pogor-

je. Še dokaj brezskrbna mlada leta je prekinila vojna in z njo revolucija. Ko je služboval pri Prehranjevalnem uradu, ga je aretirala fašistična policija in moral je skoro leto dni stradati v taborišču Rinnici v Italiji. Ko je po posredovanju prišel domov — živ okostnjak, je moral na zdravljenje v bolnico. Razmere so se zaostriale in ob nastanku domobranstva se je z vsemi brati pridružil domobranskim vrstam. Po krajšem služenju v Ljubljani je do konca vojne deloval v edincah na Primorskem. Z nekaterimi domačimi je do odhoda v Argentino l. 1948 preživel v Riccione. Ob prihodu v Buenos Aires je družina dobila začasno zavetje na Floresti. Božo se je zaposlil v tekstilni industriji. Čez nekaj let si je v soseščini bratov zgradil lasten dom v Hurlinghamu, kjer je s starši zaživel novo življenje.

Božo je bil — kot vsa družina — zaveden Slovenec in stanoviten kristjan. Vedno je zagovarjal pravičnejšo ureditev družbe in bolele so ga socialne krivice. Tudi v novi deželi je bil zvest domobranski ideji in do smrti ostal njen veliki bojevnik. Bil je med vodilnimi člani društva tabor in njen odbornik. Ko je organizacija izgubila upravnika inž. Matičiča, je on prevzel težko in odgovorno mesto upravnika revije. Poleg napornega dela je prejemal in odgovarjal na stotine pisem iz vseh delov sveta.

Večino počitnic je preživel v korbovskih gorah (Dom dr. Hanželiča), kjer je večkrat organiziral zanimive izlete po izredno lepi okolici. Tudi jug je obiskoval in se vračal vedno bolj navdušen. Ob nedeljah je redno obiskoval San Martin in se po sv. maši za Slovence mudil v Slovenskem domu kot njegov zvest član. Navadno se je rad pomeril v šahovski igri, ki mu je bila poleg branja najljubše razvedrilo. Na mnogih turnirjih si je priboril več priznanj.

Življenjska pot pokojnega Božota ni bila brez trnja. Imel je veliko domotožje in bolela

„OH, TISTA SLOVENŠČINA...“

„In vi si delate še probleme, če vaši otroci med seboj ne govorijo slovensko? Le kaj bodo s tisto slovenščino...“

Podobna mnenja je mogoče slišati večkrat. Veliko škodo bodo trpeli vsi, ki zanemarjajo svoj materinski jezik. Kmalu bodo okrnjeni za besedni zaklad, izraze in se počasi odtujili svojemu rodu, prav tako svojim staršem. Ljubezen do svojega rodu nam narekuje, da svoj rod in jezik čislamo. Navedimo nekaj razlogov:

- Kot ljudje, smo rojeni Slovenci. Lahko imamo drugo državljanstvo, danosti svojega pokolenja ne moremo spremeniti. Če si slovenskih staršev sin, ne moreš biti Kitajec!
- Narodni ali materin jezik je tako globok izraz človeške notranjosti, da je nujno potreben za razvoj celotne osebnosti. Gre za celotno razvito, ali pa okrnjeno osebnost.
- Obvladanje dveh jezikov ne pomeni nobene psihične obremenitve. V nobenem tujem jeziku si človek ne more predstaviti tiste lepote, ki mu jo odkriva materin jezik.
- Jezik ni samo sredstvo sporazumevanja, temveč predvsem izraz našega duhovnega življenja. Odkriva svet v nas samih, je sestavni del naše osebnosti in duševnosti.
- Človek, ki zanemari ali zavrže svoj materin jezik, ne bo nikdar uspel razviti svoje kulturne samobitnosti.
- Znanje vsakega jezika je veliko bogastvo. Tudi v materialnem oziru bi obvladanje vsakega jezika lahko odtehtali v zlatu, neizmerno več pa je vredna duhovna izobrazba.
- Slavni pesnik Dante Alighieri je zapisal, „da samo duševne reve podcenjujejo svoj jezik.“
- Univ. prof. dr. Andrej Kobal je v svoji knjigi „Svetovni popotnik pripoveduje“ zapisal: „Normalnemu človeku materin jezik zveni najlepše. Materin jezik služi kot bogata podlaga za učenje drugih jezikov.“
- Slovenski jezik je izraz naše narodne duše. Je biser, pri katerem so sodelovali vsi člani naroda. V njem je zapisana zgodovina slovenskega naroda. Zato je jezik vsem zavednim in kulturnim narodom svetinja.

Argentinski škof msgr. Ernesto Segura slovenskim staršem in mladini:

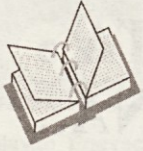
„V interesu moje domovine — Argentine — vas prosim, gojite svoj jezik (slovenski), ohranjajte svojo kulturo, ne izkoreninite se, bodite ponosni na svoje starše, na njih borbo, na svoj narod!“

ga je usoda osamljenosti. Letos je nekaj mesecev pred koncem moral v bolnico, a kmalu okrevljal in nato več tednov živel skoro normalno življenje. 30. julija 2003 pa ga je Bog nepričakovano poklical k sebi. Za domače je bilo to

huda bolečina, a tolažila jih je misel, da ga je dobri Bog obvaroval pred daljšim trpljenjem.

Naj mu Vsemogočni nakloni mir in plačilo, ki ga je pripravi vsem, ki verujejo Vanj, žalujočim pa nakloni tolažbo!

iz naše kronike

METKA MIZERIT

• **Spominska proslava v Mendozi** je bila v nedeljo, 15. junija. Rokjaki so se zbrali pred spominsko ploščo: Dva bivša domobranca sta dvignila argentinsko in slovensko zastavo, oktet pa je zapel pesem: „Naj čuje nas presveti Bog.“ Deklica in deček sta položila šopek rož pod plamenico. Sveto mašo je daroval g. Jože Horn. Pri homiliji se je spomnil mučeniške smrti slovenskih domobrancev. Na proslavi je govoril prof. Vinko Rode. Oktet je zapel otožno pesem: „O kraj Vetrinj.“ Tine in Pavle Šmon pa sta prebrala pesem dr. Marka Kremžarja: „Izteka se čas.“ Za konec so vsi skupaj zapeli pesem „Moja domovina.“

• **Sedma obletnica „Los chañares“.** V nedeljo, 15. junija, je folklorna glasbena skupina v Mendozi praznovala svojo sedmo obletnico. Člani skupine so slovenskega rodu, bratje in bratrance. Priredili so koncert za slovensko in argentinsko občinstvo. David, Janez, Roman, Boris in Tomaž, vsi Bajda, so nastopili v gavčevskih oblekah. Ob spremljavi značilnih inštrumentov so zapeli sedemnajst pesmi in želi burno ploskanje. Zaigrali so na harmonike nekaj slovenskih skladb. Pridružil se jim je tudi Slovenski mendoški oktet in zapel: „V dolini tihi je vasica mala.“ Med izvajanjem pesmi so tudi povedali, da nosijo ime „Los Chañares“ po drevesu, ki raste v Mendozi in ima močne korenine. V zahvalo so prejeli šopek rož. V imenu Društva Slovencev se jim je zahvalil predsednik. Za konec so vsi navzoči nazdravili z dobrim mendoškim vinom in se posladkali s torto.

• **V Mendozi so praznovali Dan državnosti** v nedeljo, 29. junija. Na dvorišču Doma so ob petju himen dvignili obe zastavi, argentinsko in slovensko. Sveto mašo za slovensko domovino je daroval g. župnik Jože Horn. Slovesnost je povzdignilo petje zbora pod vodstvom Diega Bosqueta. Po sveči maši je sledil občni zbor Društva, nato pa slavnostna akademija. Govor je imel Janez Bajda, pel pa je pevski zbor. Nato so imeli skupno kosilo, ki so ga pripravile gospe pod strokovnim

vodstvom Cvetke Grintal Bajuk.

• **Alojzijeva proslava šolskih otrok** je bila v nedeljo, 6. julija. Kot vsako leto, so se tudi letos otroci slovenskih šol zbrali v cerkvi Marije Pomagaj v Slovenski hiši, da počastijo svojega zavetnika sv. Alojzija. Sveto mašo je daroval misijonar Peter Opeka, ki je prišel na obisk k svojim staršem. Z njemu lastnim navdušenjem je prevzel otroke, ki so bili kar pripravljeni, da bi odšli z njim na Madagaskar. Pri sv. maši so peli otroci Slomškove šole. Potem so se vsi navzoči zbrali pred spomenikom in se poklonili padlim domobrancem. V dvorani je Ani Klemen, šolska referentka Zedinjene Slovenije, pozdravila vse otroke, učitelje in starše. Učenci Rožmanove šole iz San Martina so predstavili igro: „Pavliha noče v šolo.“ Glavno vlogo Pavliha je odlično zaigral Marjan Škulj, ravnateljico šole pa Štefi Leber, Kljukca Andi Dimnik, poštarja Kamila Santana Smersu, Muzo Kati Podržaj, krojača Toni Podržaj, policaje Martin in Ivan Kociman ter Darnijel Jerman, doktorico Natalija Jerman, čarovnici Sonja Dimnik in Mirjam Šenk, metaljčki so bile: Ivana Petkovšek, Ljudmila Rovarotto in Viktorija Kociman. Igro je režirala Diana Truden, sceno pa je pripravil Tonči Paulič. Šolska referentka ZS se je zahvalila vsem nastopajočim, voditeljici Rožmanove šole Nini Pristovnik Díaz ter vsem, ki so sodelovali pri pripravi in izvedbi igre.

• **Medkrajevni turnir v odbojki**, ki ga je organiziral zvezni odbor mladinskih organizacij s sodelovanjem domov se je končal v sredo, 9. julija. Bronasto medaljo so si osvojila dekleta s Pristave; srebrno športnice iz Slovenske vasi; zlato pa so si priborila dekleta iz San Justa. Pri fantovskih moštvih so bronasto medaljo odnesli v Slovensko vas; srebrno fantje iz San Justa; zlato pa zmagovalci s Pristave.

• **Seja Zveze slovenskih mater in žena** je bila v četrtek, 10. julija. Vodila jo je gospa Pavlina Dobovšek. Ker pa žene nočemo zaostajati v času, smo povabile arh. Lučko Jereb Oblak, da nam je razložila najosnovnejše poj-

me o računalništvu ter internetu.

• **Slovenski dom v San Martinu je praznoval 43. obletnico in 35. mladinski dan.** Prireditev se je vršila v nedeljo, 13. julija. Sv. mašo je daroval dr. Jure Rode v kapeli zavoda Presvetega Srca Jezusovega. V pridigi je poudaril, da moramo biti vsi kristjani goreči apostoli. Pri sv. maši so prepevali kar trije zbori. Slovenski pevski zbor pod vodstvom prof. Lučke Marinček Kastelic, mladinska skupina in šolski otroci. Po sv. maši so mladi igrali odbojko v kolegiju Srca Jezusovega in v Domu. Opoldne so bili vsi navzoči povabljeni na kosilo, ki so ga pripravile gospe in spretno postregli mladi. Popoldne ob 18. uri je sledil kulturni program. Prireditev je potekala ob zamisli sporočanja po pismih, zato sta bili za sceno dve veliki ovojnice naslovljeni na Slovenski dom in mladinski organizaciji SDO, SFZ. Program je vodil inž. Tone Podržaj. Skupina pevskega zbora je ob spremljavi prof. Lavre Cataldi zapela obe himni; argentinsko zastavo so dvignili otroci, slovensko pa Anton Paulič. Najprej sta pozdravila predsednik Doma inž. Toni Kastelic in predsednik krajevne mladinske organizacije Marjan Belec. Nato je pozdrvil predsednik Zedinjene Slovenije g. Lojze Rezelj in predsednica zvezne mladinske organizacije Monika Klarreich. Slavnostni govor je imel Marjan Boltežar. Nastop se je začel z rock plesom Please Mr. Postman. Sledila so štiri zgodovinska pisma, ki so jih udeleženci poslušali posnete na traku. Komentirali so jih: Zofi Kastelic, Marta Belec, Toni Kastelic in Joško Šenk. Najbolj ganljiva so bila ljubezenska pisma. Nastopila sta Romeo (Marjan Boltežar) in Julija (Sonja Petkovšek). Pismo, ki sta ga prejela, je rešilo njuno življenje. Vmes je prepeval pevski zbor. Dva zaljubljena študenta, (Mirjanka in Jure Truden) sta zaigrala pismo Toneta Pavčka. Nastopila sta tudi Don Kihot (Aleks Žitnik in Dulcinea - Monika Mavrič). Učenci tretjega in četrtega razreda so uprizorili Kunčičevo pesem Nacek pacek (Niko Žagar). Otroci so pisali pisma sv. Miklavžu; angelček (Simone Mavrič Beltrami) jih je odnesel v nebesa. Poštarja je lepo zaigral Viktor Leber. Ves večer si je zamislila in režirala Vera Breznikar Podržaj. Za konec so vsi skupaj zapeli mladinsko himno, ki jo je napisal dr. Tine Debeljak, katerega so se tudi spomnili ob stoletnici

rojstva. Rojaki so se zadržali pri pogrnenih mizah, v prijetnem pogovoru, še dolgo v noč.

• V petek, 18. julija, so imeli v **Slovenski vasi veselo srečanje**. Običajni prijateljski družbi so se pridružili gg. škof Andrej Stanovnik in misijonarja Jože Adamič in Peter Opeka. Potem, ko se niso videli že dolgo vrsto let, so ob dobri postrežbi obujali spomine na otroška in predvsem šolska leta, saj so bili vsi gojenci Misijonskega zavoda.

• **Srečanje molilk in molilcev živega rožnega venca**. To gibanje je med nami ustanovil pokojni msgr. Anton Orehar. Danes šteje 948 članov in sicer 710 molilk in 238 molilcev.

V nedeljo, 20. julija, smo se zbrali v lepem številu v cerkvi Marije Pomagaj. Najprej smo pred Najsvetejšim molili in premišljevali skrivnosti svetlega dela rožnega venca. Sledila je sv. maša, ki jo je daroval g. Dane Vrečar SDB za pokojne dušne pastirje ter za vse žive in pokojne molilke in molilce. Pri nagovoru je omenil važnost rožnega venca in milosti, ki jih Bog deli na priprošnjo Marije vsem, ki redno opravljajo to molitev.

Po maši je sledilo poročilo g. Naceta Groharja, ki se je spomnil vseh umrlih članov v preteklem letu. Gospa Marjetka Selan je podala poročilo o številu članic. Prebrala je tudi imena vseh molilk, ki so v preteklem letu umrle. Poročala je o stanju gibanja in

navedla kraje, kjer živijo naše članice. V nagovoru je poudarila važnost skupne molitve ter omenila pomembne žene in može, ki so v življenju molili rožni venec. Sporočila je pozdrave gospe Pavline Dobovšek, ki je organizirala skupino molilk in molilcev živega rožnega venca v Miramaru. Po uradnem delu so bili vsi udeleženci povabljeni na topel čaj in prigrizek. Razšli smo se z obljubo, da se bomo prihodnje leto zopet srečali, če Bog da.

• V nedeljo, 20. julija, je **Naš dom San Justo** priredil **srečanje z misijonarjem Petrom Opekom**. Po njegovem nagovoru, kjer je misijonar pripovedoval o svojem delu na Madagaskarju, mu je predsednica Doma Mici Malavašič Casullo izročila prispevek članov za misijonarjevo delo. Potem so imeli skupen asado in praznovali dan prijateljstva.

• V soboto, 2. avgusta, so **se učiteljice slovenskih šol srečale** s prof. Mojco Jesenovec, lektorico slovenskega jezika. Razpravljale so o motivaciji pri pouku slovenščine na naših tečajih.

• **51. obletnica Društva Slovenska vas** se je vršila v nedeljo, 3. avgusta, pod geslom: „Gre naš zvesti korak.“ Slavje se je pričelo s sveto mašo v cerkvi Marije Kraljice. Sv. mašo je vodil misijonar g. Jože Adamič, somaševali so gg. Janez Petek, Jaka Barle in Janez Cerar. Zahvalili so

se za vse prejete milosti v preteklem letu in prosili za pokojne člane Društva. Pridigal je misijonar Jože Adamič; razložil je nedeljski berili in poudaril, da Bog vodi zgodovino človeštva. Tako vodi tudi naš narod in našo skupnost, da moremo živeti svoje krščanstvo in slovenstvo.

Skupnega kosila v Hladnikovem domu se je udeležil tudi misijonar Peter Opeka. Gospe so pripravile odlično kosilo in mladi so ga hitro in spretno postregli.

Pri popoldanskem kulturnem programu so najprej zapeli argentinsko in slovensko himno, nato pa je navzoče pozdravil predsednik Društva Stane Jemec. Slavnostni govornik je bil predsednik Zedinjene Slovenije g. Lojze Rezelj. Omenil je težave in napore tistih Slovencev, ki so gradili Hladnikov dom in poudaril, da je prihodnost slovenske skupnosti mladina, ki dorašča. Sledil je prizor z naslovom „Na Cura campo“, ki ga je napisal Nace Hladnik. Prikazuje takratne razmere v nastajajoči Slovenski vasi. Režirala je mlada igralka Valerija Burja. Igrali so: Veronika Rot, Kristina Mehle, Silvo Rozina, Kristjan in Karolina Zorko, Cecilija Čampa, Damijan Črnak, Marko Pallotta in Tomaž Črnak. Sceno sta pripravila Cecilija Stanovnik in Tomaž Črnak. Za razsvetljavo pa sta poskrbela Martin in Tomaž Sušnik ter Načo Glinšek. Po kulturni prireditvi so se mladi zabavali ob zvokih skupine E.Q.E.

Zmajski most v Ljubljani in njegovi štirje zmaji. Pokojni Slavko Erjavec je imel posebne spomine nanje. Beri na strani 252.

malo za šalo...

Gost je leta in leta prihajal v gostilno in vedno naročil dva konjaka. Enega zase, drugega za prijatelja, ki pa ga ni bilo. Tako je vsakič popil dva konjaka. Nekega dne pa naroči samo en konjak.

„Vašega prijatelja ne bo?“ se pošali natakar.

„Bo, bo, ta je za njega. Jaz sem pa po priporočilu zdravnika prenehal piti!“

Zakaj Slovenci toliko pijejo?
Radi so na tekočem.

Zakaj na Gorenjskem spravljajo prego-rele žarnice?
Ker so za podnevi še dobre.

Zakaj so Gorenjske šale preproste?
Da jih lahko razumejo tudi Ljubljančani.

Zakaj imajo gorenjska vrata dve linici?
Da se skozi zgornjo pogleda, kdo je prišel, skozi spodnjo pa, kaj je prinesel.

„Oho, sosedu ima pa nova očala! Saj

vam kar pristajajo, pa še skrijejo vam gube okoli oči!“ je rekla sosedu sosedu.

„Ja, poleg tega pa bolje vidim, koliko sivih las imate!“ ji druga sosedu ni ostala dolžna.

Moj očka je policaj! Kaj dela pa tvoj očka?“

„Tisto, kar mu reče mamica!“

Srečata se deževnika.

„Kako si kaj? Kje imaš pa brata?“

„Na ribolov je šel.“

Miha je pospremil svojo mlado ženo, profesorico slovenščine, v porodnišnico. Žena mu je kmalu telefonirala.

„Možek, veseli se! Imaš moški spol v množini!“

Jože je srečal svojega starega prijatelja komika, ki pa je bil zelo otožen in mračen. Njegovo obnašanje se mu je zdelo čudno, pa ga je vprašal:

„Zakaj si pa danes tako resen?“

„Na dopustu sem“, mu je odvrnil komik.

UVOŽENO IZ SLOVENIJE

- Slovenska sodobna zgodovina: od leta 1945 do 1990 je bil čas neresnic. Od leta 1990 čas polresnic, od leta 2000 naprej pa čas sprenevedanja.
- Ni ga zgodovinarja, ki bi lahko dokazal, da je bila kontrarevolucija pred revolucijo.
- Nekdanji komunisti so sami sebe demokratizirali, zato je slovenska demokracija dvomljive kakovosti.
- Zdaj imamo tržno gospodarstvo: politiki so naprodaj.
- Gorbačov in Kardelj sta pokopala komunizem. Gorbačov s perestrojko, Kardelj s samoupravljanjem.
- Hudič bi lahko bil zelo učinkovit revolucionar.
- V deželi bedakov nimajo pametni prav nobenih šans.
- Komunisti so bili prepričani, da bodo živeli večno. Samo zato niso verjeli ne v pekel ne v paradiz.
- Ko je prišel na oblast, je izgubil oblast nad seboj.
- Dokler nisem vedel ničesar, sem se sam sebi zdel pameten.
- Starih napak se spominjamo z melanholijo, nove napake nas navdajajo s prijetnim občutkom doslednosti.
- Med normalnimi Slovenci je zelo malo normalnih.

KJE JE KAJ

Slomšek, človek za vse čase — Zorko Simčič	225
„Vsak dan molite rožni venec“ — Prideil J. R.	226
Povej, pomlad! — Vladimir Kos	227
Lahko smo neizmerno več kot smo — Nadškof F. Rode	228
Vsakdanja opravila — Miha Žužek	228
„Navegar mar adentro“ — Arg. škofovska konferenca	229
Ljudmila, češka kneginja	230
Don Orione	231
Čestitke ZSMŽ ob 70-letnici Duhovnega življenja	231
Nameni Apostolata molitve za september in oktober	232
Hvalnice devici Mariji — Sv. Bernard iz Clairvauxa	234
Šmarnice za leto 2003 — Anton Nadrah Ocist	236
Medtem ko je stiskala rožni venec... — José Julio Martínez DJ	239
Vprašujete-odgovarjamo — LK. 240	
Najti resnični smisel svojemu življenju — Škof Alojz Uran	241
Kako naj mi uspe biti zvest vse življenje?	242
Najini začetki	243
Ostala sem sama	243
Stolnica v San Justu — Metka Mizerit	244
V spomin Jožefu Godini, nekdanjemu ravnatelju misijonske tiskarne in uredniku KM — Silva Železnik .	246
Srebrna maša Janeza Cukjatija	247
V pramežu revolucije — Ivan Laveh	248
Duhovno življenje je objavilo pred 70, 60 in 50 leti	250
Kratke novice 227, 231, 23, 238, 243, 245, 247, 251	
Odšla sta	252
„Oh, tista slovenščina...“	253
Iz naše kronike — Metka Mizerit	254

DUHOVNO ŽIVLJENJE

SLOVENSKA VERSKA REVIIJA

Izdaja ga Slovensko dušno pastirstvo.

Direktor: mons. dr. Jure Rode - Urednik: arh. Jure Vombergar - Tehnični urednik: Stane Snoj - Članica uredniškega odbora: Metka Mizerit - Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires, Argentina - Tel.: +54-11-4636-0841 - Fax: +54-11-4636-2421 - Registro de la Propiedad Intelectual N° 90.877 - Oblikovanje in tisk: Talleres Graficos VILKO S.R.L. - EE. UU. 425 - C1101AAI Buenos Aires, Argentina - Tel.: +54-11-4362-7215 - E-mail: vilko@ciudad.com.ar

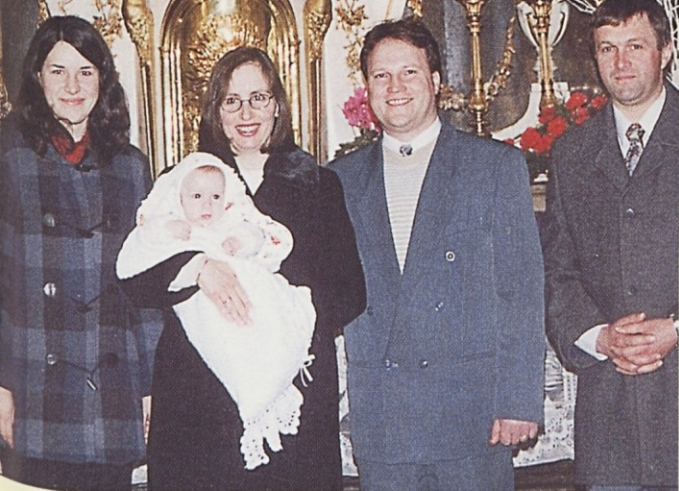
POVERJENIKI

ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires. ZDA: Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103, USA. KANADA: Rado Krevs, 75 Trowell Ave. Toronto M6M - 1L5 Canada. ITALIJA: TRST: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia. GORICA, Riva Piazzuta 18, 34170 Gorizia, Italia. AVSTRIJA: Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

NAROČNINA

Naročnina v Argentini za leto 2003: \$ 55.- in izdatki za pošto; drugod US\$ 55.- Denarna nakazila na bančni (ne osebni) ček na ime: Jorge Rode, Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires, Argentina.

Od zgoraj in od leve:

1. V nedeljo, 9. marca 2003, je bil krščen v velesovski cerkvi v Adergasu RUDI ALEKSANDER SIRC, sin Francita in Nancy, roj. Selan.
2. V nedeljo, 3. avgusta 2003, je bila krščena v cerkvi Marijinega rojstva v šmarju-Sap pri Grosupljem NATALIJA MARIJA TRONTELJ, hčerka Matjaža in Marie Ane, roj. Slak; krstil jo je g. župnik Jože Mrvar.
3. V soboto, 28. decembra 2002, sta se poročila v cerkvi Marije Pomagaj v Buenos Airesu VERONIKA VOMBERGAR in ANDREJ GRILJ.
Čestitamo!
4. V petek, 4. julija 2003, je bila krščena v škofijski kapeli v Ljubljani TATJANA VIKTORIJA KOKALJ, hči Dimitrija in Marte, roj. Lezama; krstil jo je nadškof dr. Franc Rode.
5. Po krstu Tatjane Viktorije Kokalj: z g. nadškofom Rodetom v škofijski sprejemnici starši, botra in stari starši.
6. Pokojni Slavko Erjavec (na desni, sedi z otrokom v naročju) v družinskem krogu pred enim letom, ko je obhajal zadnji rojstni dan.

- Od zgoraj in od leve:**
1. Zastopniki Rasti 32 na Triglavu.
  2. Rast 32 na Ljubljanskem gradu.
  3. Na kosilu v „beli“ Ljubljani.
  4. Z letošnjega 34. pevsko glasbenega večera, ki je bil v soboto, 16. avgusta, v Slovenski hiši: glasbena skupina iz Slovenske vasi nastopa...
  5. Napovedovalca na tem večeru sta bila Aleksandra Omahna in Bine Magister. (Foto: Marko Vombergar)

La Vida Espiritual

Revista mensual religiosa. Editor: Misión Católica Eslovana. Director: Mons. dr. Jorge Rode
 Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires - Argentina - Registro Nacional de la Propiedad Intelectual N° 90-877
 Armado e impresión: Talleres Gráficos VILKO S.R.L. - Estados Unidos 425 - C1101AAI Buenos Aires - Argentina

FRANQUEO PAGADO
 Concesión N° 6395
 TARIFA REDUCIDA
 Concesión N° 2560

Correo
 Argentino
 Suc. 7 Bs. As.